

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja co-
oletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCLOVENECE

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Londonski sporazum

Sporazum, ki je bil sklenjen včeraj v Londonu med francoskim zunanjim ministrom Louis Barthoujem in med angleško vlado, ne zapuša, vsaj za javnost ne, nobenih pismenih sledov za seboj. Javnost je zvedela le toliko, da je angleška vlada v glavnem pristala na nekatere diplomatske načrte, ki jih Francija zadnje mesece z veliko vztrajnostjo uresničuje v trdi borbi za svojo varnost in za mir svoje dežele. Toda kljub vsej zunanji skromnosti, v katero so zavita usodepolna angleško-francoska pogajanja, jim moramo pustiti njihovo zgodovinsko važnost, ker predstavljajo v povojni zgodovini Evrope približno isto težnjo, ki je črtala smernice francoski zunanji politiki od berlinskega kongresa l. 1878 dalje ter v zaporednih etapah dosegla, da se je 21. avgusta 1891 podpisala francosko-ruska zveza, ki ji je sledila 13 let pozneje, 8. aprila 1904, zveza med Anglijo in Francijo, in jo slednjič tik pred svetovno vojno, 31. avgusta 1907, kronal zgodovinski sporazum med Anglijo in Rusijo.

Francija je takrat, po izgubljeni vojni z Nemčijo potrebovala zunanje opore, da si opomore in da si enkrat pribori nazaj ozemlja, ki so bila odtrgana od materine zemlje. Njena zunanja politika je morala meriti silno daleč in čestokrat je že izgledalo, da jo bodo drugi dogodki potisnili s te ravne črte in ji za vedno odvzeli možnost, da izbrise sramoto leta 1871.

Najprvo je poskušala Rusijo, Nemčija, ki jo je takrat diktatorično vladal knez Bismarck, je točno razumela daljne cilje svoje sosedbe in je vse poskušala, da jih nikdar ne doseže. Da bi odvrnila Rusijo od Francije, je že 18. junija 1881 predlagala in tudi dosegla sklenitev tajnega »sporazuma treh cesarjev« med Avstrijo, Rusijo in Nemčijo, ki mu je sledila leto pozneje, 20. majnika 1882, trozveza med Nemčijo, Avstrijo in Italijo. Zanimivo je čitati diplomatska pisma, ki so takrat iz Berlina šla na vse kraje in v katerih se neprestano ponavljala težnja nemške diplomacije, da Rusijo poveže nase s stoterimi vezmi in da izklopje med njo in med Francijo nepremostljiv prepada. Saj se je knez Bismarck poslužil tudi že groženj, ki niso bile iz zraka vzete. V novembru 1887, ko je Evropa pričakovala novega izbruha francosko-nemške vojne, tako velika je bila napetost, je knez Bismarck pisal takratnemu angleškemu predsedniku vlade lordu Salisburyju: »Povejte Rusiji in Franciji, da so naši bojni kadri popolni in da samo čakajo na povelje!« Toda vse skupaj ni nič izdalo in 1891 leta že se je Franciji posrečilo, da je iztrgala Rusijo iz nemških rok in f francosko-rusko politično pogodbo, ki ji je sledila 27. avgusta 1892 še tajna vojaška konvencija, in s tem postavila prvega od treh temeljnih stebrov, na katere je oslonila l. 1914 svoj boj za svobodo.

Ko si je Francija pridobila Rusijo, se je od 1893 dalje obrnila proti Angliji, ki je bila v teku zgodovine že stokrat njena neprijateljica in le malokdaj njena zaveznica. Knez Bismarck, ki se je takrat že staral in iz Bad-Gasteina tožil, da ga vsled preoblegla dela boli glava, se je v dolgih dopisih z londonskim poslanikom princem Hatzfeldtom trudil, da bi približevanje med Francijo in Anglijo preprečil. Intrigiral je na vse strani, pozival Rusijo v borbo, drugič zopet predlagal zvezo med Nemčijo in Anglijo, a neokretna politična roka mladega Viljema II. je služila le zopet Franciji, ki je v angleškem prestolonasledniku Edwardu našla iskrenega zaveznika. Zgodovinski dramatični incident v Fašodi v Egiptu je končno zlomil vse nemške intrige in 8. aprila 1904 sta Paul Cambon v imenu Francije in lord Lansdowne v imenu Anglije podpisala »sporazum o Sudanu in Maroku«, ki je pod imenom »entente cordiale« (prične zveze) postal drugi steber francoskega smoteno zasledovanega političnega sistema v Evropi.

Sedaj je bilo treba le še povezati Anglijo in Rusijo. Zopet so sledile nemške intrige proti temu namenu. Kolikokrat je nemški »Willy« rotil svojega »ljubljenega Nickyja«, naj nikar ne naseda Angliji, ki da pripravlja vojno, kolikokrat je nemški kancler knez Bülow v krasnih političnih pismih razlagal Rusu grofu Witteju, »da sta si Nemčija in Rusija pred Bogom obljubili zvestobo in da mora Rusija Nemčijo šteti«. Prišlo je celo 21. julija 1905 do tajnega sporazuma med ruskim carjem in nemškim cesarjem v Björkoeu, toda Izvolski je delal dobro in držal trdno, cesar Viljem pa je delal napako za napako in si natovoril angleško sovrastvo, tako, da je bil tri leta po anglo-francoskem prisrčnem sporazumu dne 31. avgusta 1907 podpisan v Petersburgu anglo-ruski sporazum o Perziji, torej tretji steber francoskega političnega načrta, ki ga je francoska moderna diplomacija trdovratno zasledovala 30 let in ga končno uresničila.

Od l. 1907 dalje pa do izbruha svetovne vojne sta se oba tabora, tabor Francija-Anglija-Rusija in tabor Nemčija-Avstrija-Italija notranje utrjevala in spopolnjevala.

Kratka doba povojne zgodovine, ki jo je tako značilno opredelil včerajšnji londonski sporazum, domala ponavlja dolga razdobja francoske predvojne diplomatske taktike. Tabor Francija-Anglija-Rusija je po zmagi razpadel. Rusija je šla v boljševiški kaos, Anglija pa se je potegnila nazaj, da zživa pridobljeni plen. In zopet je stala Francija s svojimi malimi zavezniki takorekoč sama nasproti Nemčiji, polni duha maščevalnosti. Sredi brezštevilnih konferenc, ki so druga drugi sledile in bile druga za drugo brezuspešne, čeravno morala z ozirom na javno mnenje potrebne, je Francija na dnu srca ohranila prepričanje, da

Avstrija v borbi proti hitlerizmu

Nova Dollfussova vlada

Dr. Dollfuss prevzame sam večino ministrstev - Major Fey pa postane šef državne zaščite

Dunaj, 11. julija. AA. Korbiro poroča: Zvezni kancler dr. Dollfuss je včeraj predal predsedniku države ostavko celokupnega kabineta. Predsednik Miklas je prosil kanclerja, naj mu predloži predloge glede sestave nove vlade. Kancler bo dal predsedniku tole listo:

Zvezni kancler Dollfuss. Razen kanclerstva prevzame še resor zunanjih zadev, javne varnosti, poljedelstva in državne obrambe, zvezni podkancler knez Starhenberg; minister brez portfelja major Fey; minister za prosveto Schuschnigg; minister za socialno politiko Neustädter-Stürmer; finančni minister Buresch; trgovski minister Stockinger; pravosodni minister Berger-Waldenegg. Razen tega bodo v tej listi predlagani tile državni podtajniki: Karwin-sky (za javno varnost), inž. Tauschitz, poslanik v Berlinu (za zunanje zadeve). Poseben minister bo pristojen za čisto upravne zadeve v notranjem ministrstvu. Dosedanji minister za državno obrambo general Schönburg-Hartenstein je prosil iz posebnih razlogov, naj ga ne jemljejo v kombinacijo za novo vlado. Zato bo za ministrstvo za državno obrambo imenovan poseben državni podtajnik, prav tako bo imenovan državni podtajnik za kmetijsko ministrstvo.

Kancler Dollfuss je rekonstruiral svojo vlado, hoteč tako združiti v svoji roki vse tiste oblasti, ki so v zvezi z ohranjanjem miru in reda v državi, da se čimprej zatro še poslednji ostanki protidržavnega gibanja. V to svrhu bo izdana cela vrsta novih ukrepov, predvsem se bodo pa izpopolnile sankcije proti atentatom z razstrelivi. Med drugim se pripravila odredba o smrtni kazni vsakogar, kdor ima razstreliva, pa jih ne izroči oblastvom v predpisanem roku. Osebe, ki bodo razstreliva v

predpisanem roku izročile, sploh ne bodo kaznovane. Minister brez portfelja Fey bo dobil naziv glavnega državnega komisarja za izredne varnostne odredbe in za pobijanje protidržavnega početja. Kot tak bo minister Fey na čelu posebnega državnega odbora s posebnimi pooblastili. Naposled naglašajo, da je bila rekonstrukcija vlade potrebna tudi zaradi uveljavitve nove ustave.

Politična razlaga

Dunaj, 11. julija. b. Imenovanje berlinskega avstrijskega poslanika ing. Tauschitza za državnega tajnika za zunanje zadeve se komentira zelo različno. Informirane politične osebnosti so izjavile, da je šel Tauschitz v vlado kot predstavnik onega dela Landbunda, ki zastopa etališče, da je potrebno sodelovanje vseh narodnih slojev v državi, da se ohrani mir in red ter da se poostri kurz proti narodno-socialističnim atentatorjem. Ing. Tauschitz je voditelj Landbunda na Koroškem, ki je, kakor znano, s svojim sedanjim voditeljem ing. Schum-mijem pred kratkim prestopil v domovinsko fronto. Zanimivo je, da naslednik ing. Tauschitza v Berlinu ne bo imenovan, ampak bo poše berlinskega poslaništva vodil najstarejši uradnik. Ta rešitev se smatra za spretno diplomatsko kretnjo, ker bi sicer odpoklic berlinskega poslanika povzročil pri berlinski vladi zelo neugoden vtis, čeprav bi imela avstrijska vlada za odpoklic poslanika zadostni razlogov. Novi pravosodni minister dr. Egon Berger von Waldenegg je bil še pred vojno dodeljen v službo v pravosodno ministrstvo. Pozneje je služboval v Haagu. On je član štajerskega Heimwehra in igra na štajerskem veliko vlogo. Pri rekonstrukciji štajerske vlade je bil

imenovan za deželnega podglavarja. Znan je kot zelo energičen človek in bo z majorjem Feyem ter državnim tajnikom za javno varnost Karwyn-skiem predstavil ministrski odbor za pobijanje terorizma v Avstriji.

Dollfuss pojde v Riccione

Rim, 11. julija. b. Tukajšnji listi potrjujejo informacijo neke dunajske agencije, da bo zvezni kancler dr. Dollfuss s svojo družino odpotoval v Riccione dne 29. julija. Tedaj se bo dr. Dollfuss sestal s šefom italijanske vlade Mussolinijem. V Riccione bo prišel iz Rima ob tej priliki tudi avstrijski poslanik v Rimu dr. Rintelen.

Bombe, dinamit

Dunaj, 11. julija. AA. Uradno poročajo, da so v dunajskem 20. okraju vrgli iz nekega tovornega avtomobila bombo na glavno ulico. Bomba je napravila veliko škodo. Tudi v četrtem okraju je eksplodirala bomba in napravila precejšnjo škodo. Oba atentata pripisujejo nacionalnim socialistom. V Eisenerzu na štajerskem so našli in zaplenili 80 kg dinamita. Na Dunaju so predsojnim zaplenili neki tovorni avto, ki je prevažal komunistični propagandni material.

Rimski protokoli

Rim, 11. julija. p. Danes objavlja italijanski uradni list tako zvane protokole, ki urejajo gospodarske odnose med Italijo, Avstrijo in Madjarsko. S tem so stopile ugodnosti za Avstrijo in Madjarsko pri uvozu v Italijo v veljavo.

Francoska diplomatska ofenziva

Po sporazumu v Londonu

„Največji politični dogodek po sklepu svetovne vojne“

Pariz, 11. jul. b. Francoski zunanji minister Barthou se je snoči ob 9.15 vrnil v Pariz. Časnikarjem je izjavil, da je proti pričakovanjem zelo zadovoljen z rezultatom pogajanj. Barthou se je takoj odpeljal na Quai d'Orsay. V francoskih, pa tudi v nekaterih angleških krogih prevladuje mnenje, da so dvodnevna pogajanja francoskega zunanjega ministra v Londonu po vojni najvažnejši politični dogodek. Ne samo osebe, ki so sodelovale pri pogajanjih, ampak tudi vsi krogi, ki so blizu angleške in francoske vlade, so prepričani, da se po teh pogajanjih upravičeno lahko smatra, da je Evropi mir zagotovljen. Francoski tisk je s tem rezultatom popolnoma zadovoljen. »Echo de Paris« trdi, da je Anglija s svoje strani odobrila vzhodni Locrano, s katerim ni samo soglasna, ampak je svečano obljubila, da bo pri interesiranih državah posredovala, da se tak pakt čimprej sklene. Angleški ministri so obljubili, da bodo storili potrebne korake v Rimu in Berlinu, da se Italija in Nemčija pridruži vzhodnemu lokarnskemu paktu, po možnosti pa tudi sredozemskemu paktu, ki je še precej zavrt v meglo.

Sedaj je na vrsti Italija

Pariz, 11. julija. b. V tukajšnjih dobro informiranih političnih krogih se izjavlja, da bo francoski zunanji minister Barthou zares odpotoval v Rim, vendar pa še ni določen čas. »Echo de Paris«, pravi, da se bodo morala predvsem rešiti neka sporna vprašanja, ki obstojajo med Italijo in Francijo, zlasti glede naseljevanja Italijanov v Tunisu. Isti list čuje, da je Francija pripravljena rešiti to vprašanje za dobro 5 let. Doslej so morali Italijani v Tunisu prositi vsakih 6 mesecev, da se jim podeli dovoljenje za bivanje.

Dunajska vremenska napoved: močnejša tvorba oblakov, soparno, krajevne nevihte.

so le trdne zveze med državami najboljše jamstvo za obstoj in da bo treba nazaj na stara, že izhrojena pota. Kratki presledki, ki je francoska diplomacija zajadrala drugam, tega osnovnega prepričanja in te osnovne črte niso udušili. In tako se je polagoma prililo na površje zopet vprašanje zveze z Rusijo, seveda v drugih okoliščinah, ki je dozorelo do načrta vzhodnega pakta, ki je samo drugi izraz, prirejen za povojne prilike in za povojno terminologijo, za zvezo, sklenjeno l. 1891. Z ruskim adutom v rokah in podprta od svojih zaveznic v srednji in vzhodni Evropi, je Francija sedaj šla iskat Anglije. Kakor pred 30 leti, je tudi današnja Nemčija s svojimi političnimi napakami francoski trud le podpirala. Rožljanje z orožjem v Hitlerjevi Nemčiji, šentjernejske noči in drugo podobno, slabo odmevajo v Angliji. Francoska diplomacija to izkoristila

Oboroževanje Anglije

London, 11. jul. b. »Daily Mail« zatrjuje, da se bo povečalo angleško zračno brodogradništvo za 160 milijonov funtov. Že letos se bo za gradnjo novih letal uporabilo 6 milijonov funtov. Najprej bo Anglija zgradila 600 novih letal lažjega tipa in 10 velikih bombnih letal, ki imajo 35 metrov široka krila, velik akcijski radius in veliko brzino. »Daily He-

Sanje hitlerjevstva

Črez Besarabijo - v Rusijo ...

Romunska vlada ima v rokah dokaze za rovanje hitlerjevcev

Zeneva, 11. jul. b. »Journal des Nations« objavlja vest agencije »Sud Est«, da je romunska vlada odkrila med narodnosocialističnimi pokretniki, ki jih je razpustila, zelo obtežen material tudi proti nemški vladi sami. Romunske oblasti sicer po objavi, da so material zasle, ničesar več ne izjavljajo, toda informacije, ki so popolnoma verodostojne, potrjujejo, da je zadeva zelo kočljiva.

Hitlerjevska stranka v Nemčiji je namreč na področju svojih podružnic v Rumuniji razvila s pomočjo madjarskih prijateljev zelo močno razpredeno špijonažo, ki je v teku zadnjega leta dobila v roke vse podatke glede železnice, cest in vojaških utrd v Transilvaniji in v Besarabiji. Med zasebnimi listinami se nahajajo tako podrobne študije in tako natane karte, ki jih niti generalni štab nima. Hitlerjevske sekcije v Rumuniji so namreč imele nalog, prešpijonirati vse ozemlje, ki bi morebitno prišlo v poštev za nemški vpad v Rusijo in sicer čez Besarabijo. Načrt je znan, saj ga

in z včerajšnjim sporazumom v Londonu postavila že drugi steber za svoj politični sistem, s katerim si hoče zavarovati svojo varnost in svoj mir. Črta Francija-Rusija in črta Francija-Anglija sta potegnjeni. Sedaj počakajmo samo še, da se začne graditi pod impulzom francoske diplomacije še črta Anglija-Rusija, da bomo dobili v drugi izdaji politično podobo predvojne Evrope. In v tem trikotju, ki ga podpirajo novi stebri Male zveze in balkanskega sporazuma, da ne pozabimo Poljske, govori devetdesetdeset možnosti proti eni, da bo Nemčija in z njo nekaj drugih nemirnežev ostala mirna in z njo vsi evropski narodi, ki bi vendar že enkrat radi sedli k delu z zavestjo, da jih nikdo več ne bo motil. Londonski sporazum je ena največjih zmag mirovne ideje in mirovne dela. Barthou je vreden naslednika tradicij velikega Cambona.

rald« poroča, da je predvidena tudi zgraditev modernega letališča na jugovzhodu Anglije. Namestnik ministrskega predsednika Baldwin bo še pred parlamentarnimi počitnicami podal v poslanski zbornici vsa potrebna pojasnila glede povečanja angleškega zračnega brodogradništva.

Sporazum se že izvaja

Pariz, 1. julija. TG. V tukajšnjih krogih so mnenja, da se bo delo, ki ga je začel Barthou v Londonu, z veliko naglico razvijalo. Že te dni pričakujejo posredovanje angleških veleposelnikov v Rimu in v Berlinu, kot je bilo dogovorjeno v londonskem sporazumu, da naj se tudi Italija in Nemčija udeležita paktov, ki jih predlaga Francija. Tukaj pričakujejo, da bosta obe vladi zavzele odklonilno stališče, naker se bodeča Anglija in Francija sami končno javno sporazumeli glede nadaljnje skupne politike v Evropi.

je javno obravnaval še idejni vodja narodnega socializma Alfred Rosenberg in ga je na gospodarski konferenci v Londonu tudi razkril znani Hugenberg. Z vojaškega stališča bi se vpad v Rusijo izvršil čez Slovaško naravnost v Besarabijo za hrbet ruskim četam, ki bi se morale boriti na severu proti skupni nemško-poljski armadi, in proti navalu sem od baltškega morja. Nemška vlada se je zadnje čase zaradi tega tako trudila, da bi dobila Poljake na svojo stran in je Poljakom tudi obljubila velike deleže Rusije. Iz istih razlogov so se Hitlerjevi agenti tudi tako trudili, da poglobijo prepada med Poljsko in Češkoslovaško.

Odkritja so napravila na romunske oblasti globok vtis in dokler preiskovanje traja, časopise o tem ne more poročati, da bi se morebitni sledovi ne zabrisali.

Bolgarija-Rusija

Belgrad, 11. jul. m. Iz Sofije poročajo, da je bolgarska vlada dala nalog svojemu poslaniku v Ankari Antonovu, da takoj prične s pogajanjimi s tamošnjim ruskim poslanikom za priznanje sovjetske Rusije in za ureditev normalnih odnosov med obema državama.

Banditi ujeli Sven Hedina

Peiping, 11. julija. TG. Znani švedski raziskovalec Sven Hedin in njegova znanstvena skupina so bili zajeti od tunganskih banditov in odpeljani daleč v notranjost pokrajine Lisinkian. Sven Hedin namreč je v teh krajih po nalogu švedske vlade in s pristankom Kitajske iskal sledove prave karavanske ceste med Evropo in med Azijo in je po večini z uspehom izvršil svojo nalogo. Poleg Sven Hedina so banditi odpeljali še 4 Švede, 3 Mongole, 3 Kitajce in znanega angleškega geologa, ki se je pokitajil, Parker Chena. Švedska in angleška vlada sta že posredovali pri kitajskih oblasteh, da je bila odposlana vojaška ekspedicija, da reši znanstvenike iz rok banditov

Rajši danes ko jutri
zoper zobni kamen

SARGOV

KALODONT

Poziv kardinala Faulhaberja

„Ako pretijo narodu tolike nevarnosti kakor danes, školje ne moremo molčati“

Ljubljana, 11. julija.

Znano je, da so imeli preteklega meseca nemški školje svojo vsakoletno konferenco v Fuldi, kjer so se na grobu apotola Nemčije, sv. Bonifacija, posvetovali o težkem položaju, v katerem se nahajajo nemški katoličani, ki so bili izpostavljeni najhujšemu terorju zloglasnih SA-oddelkov in njihovih brezsmiselnih fuhrerjev. Kljub temu, da je Hitler spravljal s sveta te svoje tovariše, pri tiskar in Cerkev ni prenehal, sklepi školske konference v Fuldi se tudi danes še ne smejo objaviti. Pač pa so nemški školje o njih obvestili svoje vernike s prižnjo in v tem oziru je bil najbolj pogumen govor monakovskega kardinala Faulhaberja. Iz tega govora je pariski »Figaro« priobčil sledeče podrobnosti:

Strup slabih knjig

... Ako pretijo narodu tolike nevarnosti kakor danes, školje ne moremo molčati. Cerkev in njene služabnike napadajo in zasmejujejo javno po listih, revijah in brošurah, po besedah in podobah ter zasramujejo našega Odrašenika Krista in kalijo neskončno veličastvo božje. Kako naj mi molčimo, če se priporoča knjiga, ki s sredstvi največjega potvarjanja dejstev in svetih izročil skuša iskoreniniti iz srca krščansko vero in izpodkopati avtoriteto Kristusa in Cerkev? Mi smo dolžni, ne glede na kakršnekoli žrtve, nastopiti, če se taka knjiga razširja po šolah in če jo učno osebje priporoča, če služi kot učbenik na tečajih za fuhrerje in če se z njo zastuplja naša mladina v delovnih taboriščih. Mi gotovo ne bomo molčali, ako se na ta način hoče ustvarjati nov nazor o svetu in učiti ves narod nove etike, kakor pravijo, to tem manj, če se taki nazori vsiljujejo od zgoraj in če se hoče spreobrniti verniki k takemu nazoru s terorizmom. V tem slučaju moramo po svoji sveti dolžnosti izjaviti, da je smrtni greh, ako se take knjige kupujejo in berejo, ker ne smemo dopuščati, da se rušijo temelji krščanske religije in morale. Mi moramo opozarjati, da teh nazorov ne širijo neodgovorni posamezniki, ampak tudi uradne osebnosti, ki imajo za propagando tega novega poganstva na razpolago bogata sredstva in vpliv države...

Vera je duša naše duše

... Vi ste slišali od svojih fuhrerjev tudi sledeče: Če kdo obleče uniformo, potem preneha biti bodisi katolik bodisi protestant. Toda mi, vaši školje, vam pravimo: Čeprav je treba v službi držati se pravil, ki jih narekuje dobro tovaršstvo in ozir enega na drugega, verski nazori in način življenja zaradi tega nikakor ne postanejo obleka, ki jo človek sleče, ko gre na službo, in zopet obleče, ko se vrača na svoj dom. Zakaj vera je duša naše duše in je sveta dolžnost vsake uro in vsake čase in v vseh okoliščinah življenja. Vera ostane tudi v službeni dolžnosti in v službi naroda vir moči in najbolj dragocen element moralne osebnosti. Tudi pravo tovaršstvo in medsebojna pomoč ter tolerance izvajajo iz religioznega krščanskega prepričanja. Zato se ne dajate zapeljati po površnih govorih gotovih fuhrerjev in sprijateljev mladine, ki vas na tak naiven način skušajo odvračati od izpolnjevanja vaše vore, da bi vam vdihnili svojo lažnacionalno moralo...

... Vi ste tudi slišali sledeče: Človek je lahko kristjan v pozitivnem smislu, ne da bi veroval v Kristusa, Sinu živega Boga, ali pa v evangelije,

ki so židovskega izvora in mentalitete. Mi, vaši školje, pa vam pravimo: Ne more biti pozitivnega krščanstva nikjer, kakor samo tam, kjer ljudje verujejo v Kristusa, učlovečenega Boga, v njegovo odrešenje in v njegov evangelij ter v njegovo zapovedi, ki niso židovskega, ampak božjega izvora, in za vse narode brez izjeme obvezni...

Božja volja, božji zakoni

... Vi ste tudi slišali, da so va mrekli, da je moralno vse to, kar je koristno za narod in kar pospešuje cilje in težnje plemena. Toda mi, vaši školje, vam pravimo, da je nprstveno samo to, kar odgovarja volji božji in njegovim zakonom, ki so, v kolikor se tiče naravnega dobra in naravnih pravic, zapisani v človeško srce, ali pa, ki so po božjem razodetju objavljeni ali pa so vsebovani v zapovedih Cerkev, ki božje razodetje hrani. Le ta, kder se teh zakonov drži, služi svojem narodu v njegov častni in večni blagor. Takovani zakonici divjega egoizma in nagoni neukrotena narave pa niso božji zakoni, ampak vodijo od njih proč v pogubo tako posameznika kakor vsega naroda, katerega vržejo kot slepo igračo lastnih razdirajočih strasti v moralni kaos, kateri je vedno spremljan tudi od gospodarskega in kulturnega propada ter politične anarhije. To je tisti »duh časa«, kateremu so se hoteli prilagoditi tisti nekateri katoličani, ki bi hoteli biti popularni. Toda Cerkev in njeni zastopniki odklanjajo vsako tako popularnost, ki ni nič drugega kakor koncesija zlu. Mi tako ravnamo v korist naroda in države in v korist narodovega naraščanja, ki mora biti vzgojen v duhu bratske ljubezni in vzajemnosti, ne pa sovraštva in ekskluzivnosti ter brezpogojnega plemenskega egoizma, ki ga hočejo gotovi fuhrerji staviti narodu mesto križa kot znamenje »odrešenja«. Ne, to ni znamenje odrešenja, ampak znamenje pogube...

Vabljeni klici fuhrerjev

... Ne, okeniti se moramo posebno danes z vsemi močmi križa na Golgati, ki nam obenem kaže pot do osebnega in narodnega vstajenja. Kar govoričijo o Kristusu, ki da more postati vzor nemškemu narodu le, ako ga »snamemo z judovskega križa sramote« in oznanjamo kot junaka, kakršnen je bil Siegfried, to je gola bedastoča, o kateri tudi govori apostol Peter, ko omenja lažne preroke, ki bodo tajili celo Gospoda, kateri jih je odkupil. Čuli ste tudi »fuhrerjev«, ki so rekli: Vi se morate držati priprave, katero ste prisegli nam, toda mi, vaši školje, vam pravimo: Priprave je slovesno kličeje Boga sa pričo, radi česar je že logično izključeno, da bi vas mogla taka priprava kdaj obvezati, da storite kakšno dejanje, ki je nasprotno božjim postavam. Kadar ste prisegli državi ali zastavi, vas to veže, da zvesto izpolnjujete dolžnosti, naložene od zakonite oblasti v korist državi in narodu. Toda, če bi dobili kakšno povelje, ki bi vas sililo, da storite dejanje proti božjemu zakonu in njegovemu moralnemu redu, se morate spomniti, da ne velja ničesar, kar bi koga hotelo obvezati proti božjemu zakonu in krščanski vesti, kakor to uči katoliška Cerkev in je vedno učila.

Kardinal je končal s sledečimi besedami: ... Mi se zavedamo, da kot varuhi verske dediščine naših prednikov in kot dobri Nemci ne bomo prenehali izpolnjevati svojo dolžnost in klicati, da je vera osnova vsake resnične avtoritete in da je krščanska morala najbolj sigurno jamstvo srečnega socialnega in narodnega življenja.

Komunistično-socialistična fronta v Franciji

Pariz, 11. julija. AA. Med komunistično in socialistično stranko se že zmerom nadaljujejo pogajanja za ustvaritev skupne fronte proti fašizmu. Kakor znano, ta fronta že obstoji v seinskem okrožju, to je v Parizu in okolici. Zdj gre za to, da se komunistično-socialistična fronta organizira v vsej Franciji. Nesoglasja pa so še velika in načelna.

378 generalov odlikovanih

Rim, 11. jul. b. Te dni je bilo odlikovanih 122 generalov z italijansko krono. Uradni list vojnega ministrstva objavlja sedaj drugi dekret, po katerem se odlikuje še 256 generalov, tako da je pri tej priliki bilo odlikovanih z odlikovanjem italijanske krone 378 generalov.

Tihotapstvo z denarjem

Belgrad, 11. julija. m. Državne oblasti, ki budno pazijo, da se naša valuta ne izvaža, so pred kratkim na progi Belgrad-Rakek odkrile veliko tihotapstvo naše valute v spalnem vagonu ekspresnega vlaka. Denar v iznosu 950.000 Din je izročil konduktierju spalnega vagona Mihi Kujundžiču častnik Ferdinand Gros, ki živi v Parizu in se bavi tudi z bančnimi posli. Gros je naprosil Kujundžiča, naj to vsoto skrije v svojem vagonu in mu jo da v Zagrebu. Kujundžič pa je izstopil v Vinkovcih in si šel kupiti cigarete. Med tem pa mu je vlak ušel. Zato je šel domov v Sid, kjer je denar zakopal. Častnik Gros je nato vložil po svojem odvetniku tožbo proti Kujundžiču zaradi utaje. Državne oblasti so takoj uvedle preiskavo ter so našle zakopano vsoto denarja. Zdj pa se je finančni minister postavil na stališče, da je to tihotapstvo naše valute in je dal zapleniti vsoto. Kujundžiča pa je kaznoval s 100.000 Din globe in 3100 Din za takse.

Elektrotehnična razstava na zagrebškem velesejmu

Zagreb, 11. julija. V času jesenskega Zbora se bo o priliki kongresa električnih central v Zagrebu vršila prvič v naši državi posebna elektrotehnična razstava od 1. do 10. septembra t. l. Čeprav je zasnovana kot specifično domača razstava, bo vendarle, kakor vsa znamenja kažejo, dobila mednarodni značaj.

Elektrotehnična razstava se bo vršila v dobi, ko se začena intenzivna elektrifikacija naše države, ko se začnajo uresničevati teoretski predelani elektrifikacijski načrti. Zato je razumljivo veliko zanimanje tuje in domače elektrotehniške in druge industrije za to prireditve. Vse te industrije se žele čim dostojneje predstaviti na elektrotehničnem kongresu zbranim strokovnjakom in velikemu številu obiskovalcev razstave, kupcev njihovih izdelkov.

General Schleicher o svoji „socialni državi“

„Režim histeričnega barbara“

Schleicher pripoveduje zgodovino Papenovega izdajstva

»Prager Presse« je priobčila dobesedno članek, ki ga je za »The New Statesman and Nation« napisal neki angleški časnikar, ki je imel priliko, da se je pred enim letom, v majniku 1933, razgovarjal z umorjenim generalom Schleicherjem, ki mu je obrazložil položaj v Nemčiji pred nastopom Hitlerja s sledečimi besedami:

»Ko me je predsednik Hindenburg poklical k sebi in me imenoval za kanclerja, sem takoj razumel, da moram Hitlerja potisniti nazaj v tisti mrak, v katerega spada, in iz katerega se je vsled lenobe, nesposobnosti in bojazljivosti republikanskih voditeljev vedno višje dvigal. Nisem ne kapitalist, ne protikapitalist, a razumel sem, da je v našem gospodarstvu nekaj gnilega. Na dnu srca sem bil prepričan, da se mora socializem v naših dneh uresničiti. Moja naloga je torej obstojala v tem, da omogočim uresničenje ne onega barbarškega, marveč civilizirane socializma. Kot vojak imam zaupanje v vojsko, ki je zame samo sredstvo za varnost moje domovine. Z bajoneti se da vladati samo kratko časa. Proti delavskemu stanu ni mogoče vladati, a tudi brez njega ne. Zato je bil moj cilj, ustvariti neke vrste socialno državo, ki naj bi bila močna in ki bi njena moč vedno bolj rastla v sorazmerju z njenim poštenjem.«

»V Nemčiji smo imeli ravno smrdiv škandal o tako imenovani »Osthilfe«. Milijoni in milijoni so šli iz državne blagajne za bedne male kmete na vzhodni meji. Toda mesto, da bi jih bili dobili v roke trpeči kmetje, so jih ugrabili veleposredniki, ki so z njimi nakupovali nova zemljišča, med tem ko kmetje sami niso ničesar dobili. Škandalu je bilo treba napraviti konec in tatove je bilo treba kaznovati. Samo tako bo ljudstvo dobilo zaupanje v vladu, ki je pokazala, da je močna in da hoče biti poštena. Napovedal sem takoj zelo strogo preiskavo glede uporabe denarja namenjenega za vzhodne kmete. Pričakoval sem, da bo to povzročilo popoln prevrat pri prihodnjih volitvah. Hitlerja se nisem bal, saj je število njegovih volivcev pri zadnjih volitvah padlo za 2 milijona in bi pri prihodnjih volitvah na podlagi mojega socialnega programa padlo še za nadaljne 3 milijone. Hitlerjeva igra je bila otročja in po mojem mnenju je že izgubljala med ljudstvom.«

»Toda v tem trenutku se je vmešal von Papen, ki je eden mojih najstarejših prijateljev. Razni ljudje so me pred njim svarili, a jaz sem mislil, da smem zaupati svojem prijatelju. Toda izkazalo se je, da je navaden izdajalec, poleg katerega je Judež še svetnik. Moji sodruidniki, ki mi niso prav nič zaupali, so ga opazovali. Na ta način sem zvedel za tajne razgovore med njim in med Hitlerjem januarja 1933 v vili barona von Schröderja. Takoj sem poklical k sebi von Papena in ga v imenu najinega prijateljstva rotil, naj bo vendar odkrit. Papen je zgrabil za mojo roko, mi jo prijateljsko stisnil in na moje vprašanje, kaj ta intriga s Hitlerjem pomeni, odgovoril: »Kurt, v imenu najinega starega prijateljstva in na mojo častno besedo kot oficir, ti prisegam, da nisem nikdar storil kakšnega koraka proti tebi oziroma proti vladi, ki ji načeljuješ, in da takih korakov tudi nikdar ne bom storil ali jih odobraval.«

»Bil sem preveč neumen in sem mu verjel. Začel sem se naslednji dan pogajati z vplivnimi voditelji strokovnih organizacij, s krščanskimi sindikalisti, z Gregorjem Strasserjem, z voditeljem narodnosocialističnega delavstva. Ko sem končal z njimi razgovore in imel svoj načrt v rokah, sem šel k predsedniku Hindenburgu in sem mu rekel: Gospod maršal, razpustite državni zbor, razpišite nove volitve. Jaz sam bom nosil posledice. Našel bom delovno večino, ki bo stala za spoštovanje zakona, za red in za poštenje. Na moje velikansko začudenje pa me je stari predsednik samo obrazil, da parlamenta ne bo razpustil in da sprejme mojo demisijo. Zdelo se mi je, da se mi sanja. Saj vendar nisem demisijoniral! Ko sem protestiral, me je Hindenburg naravnost nahrulil, da sejem nered med redno vojsko in da naj grem. Tako mi je kratkoma obrnil hrbet. Tako se je končala moja vlada.«

»Kaj se je zgodilo? Pruski junckerji (veleposredniki) so se vstrašili mojega odloka, da hočem

napraviti konec škandalu »Osthilfe« in da hočem vse krivce razgaliti. Von Papen, ki se je prodal Hitlerju, jih je prepričal, da je najboljša, da me odstranijo in da postavijo Hitlerja za kanclerja. Škandal bo na ta način ostal prikrit. In junckerji so šli k Hindenburgu in so starega gospoda o tem prepričali. Da bi ga pridobili zase, so se mu lagali, von Papen in drugi junckerji, da pripravljam državni udar s pomočjo vojske.«

»Nahajal sem se v položaju poveljnika, ki je pripravil napad, ki je določil vse potrebno za naved, ki mu v zadnjem trenutku na povelje generalnega štaba odzamejo topove in municijo. Kaj mi je preostajalo drugega, kot da izginem. Šel sem, in sedaj čakam. Nemški narod je prevelik, da bi ga mogel histerični barbar, kot je Hitler, popolnoma uničiti.«

Angleški časnikar pripoveduje na koncu svojega članka tudi, da je tri dni pred Schleicherjevim umorom imel priliko v Parizu razgovarjati se s prijateljem generala. Dotični prijatelj je izpovedal, da je Schleicher sedaj trdno prepričan, da je prišel čas da se napravijo odločilni koraki. On pričakuje krajšo dobo vojaške diktature, za katero pride potem »socialna država«, o kateri vedno sanja. Ko je Anglež pripomnil, da mora vendar Hitler o Schleicherjevih načrtih vse vedeti in da morda njegovemu prijatelju preti življenjska nevarnost, Schleicherjev prijatelj je na to odgovoril: ... da, oni to vedo, a se ne bi upali...

30. junij je pokazal, da so se upali, in kako so se upali...

Kako je razpadal narodni socializem

Graz, 11. julija. b. V »Grazer Volksblatt« priobčuje dr. Otto Strasser, brat umorjenega nekdanjega Hitlerjevega prijatelja, in ki je sam narodni socialist, sledeča razkritja o razmerah, ki vladajo v Hitlerjevi Nemčiji:

V narodnosocialistični stranki obstajajo tri različne druge grupe nasprotno skupine in sicer:

1. Skupina H i n d e n b u r g — Neurath — Scherwin Krosigk — Blomberg, ki se naslanja na veleposrednike in razpolaga z redno vojsko (Reichswehr).
2. skupina G ö r i n g — Thyssen — Schacht, ki je predstavnica velekapitala in se naslanja na veleindustrijo in na banke. Ona razpolaga s policijo in s posebnimi policijskimi oddelki, ki jim poveljuje G ö r i n g.
3. Skupina R ö h m — G ö b b e l s — Darre, ki imajo za seboj široke mase stranke in uradništvo stranke. Oslanja se na malega človeka, na malega meščana, kmeta in delavca ter razpolaga s SA oboženimi oddelki.

Poleg teh izrazitih skupin obstajajo še nekatere, kot prestolonaslednikova, Papenova, Schleicherjeva, a ki jim manjka tako gospodarske, kakor tudi vojaško policijske zaslonbe.

Sredi tega kaosa sedi gospod Adolf Hitler, ki ga skrbi samo to, da nobena teh skupin ne zmaga nad drugimi, da bi mogel sam o vsem odločevati. Glede krvavega masakrajanja vojdi dne 30. junija se je dr. Otto Strasser takole izrazil: »V zgodovini civiliziranih narodov za to ni nobenega primera. Toda jaz sem še danes prepričan, ker Hitlerja in njegov značaj poznam, da je on sam zahteval le aretacijo in odpuščanje teh osumljenih voditeljev. G ö r i n g je pa priliko po svoje izbral ter hotel Hitlerja končno veljavno iztrgati proč od leve in ga potisniti na desno, kjer se nahaja tudi on sam!«

Hitlerjevo opravičilo

Pariz, 11. jul. b. Tukajšnja izdaja »New York Herald« objavlja izjavo nemškega državnega kanclerja Hitlerja, v kateri pravi, da akcija proti obstoječemu režimu v Nemčiji ni najnovejšega datuma. Ta akcija se je vodila že cela dva meseca. Hitler je izjavil, da mu ni preostalo ničesar drugega, kakor da s silo uniči izdajalce, da tako prepreči državljansko vojno v Nemčiji. Energični ukrepi, ki jih je storila vlada, so imeli sicer hude posledice, toda drugega izhoda ni bilo.

† General Molnar

Čakovec, 11. julija. b. Včeraj popoldne je bil pokopan z vojaškimi častmi v Budimpešti divizijski general Dezider Molnar, ki je bil rojen v Čakovcu in je bil tudi poveljnik meeta Zagreba. General Molnar je izvršil preboj ruske fronte pri Limanovu.

Tiskovni dom v Belgradu

Belgrad, 11. jul. m. V nedeljo dopoldne bo v Frankopanski ulici blagoslovljen temeljni kamen za velik moderen tiskovni dom, ki ga gradi belgrajska sekcija Jugoslovanskega časnikarskega društva. Načrt za ta časnikarski dom je napravil zagrebški arhitekt Ernest Weissmann. Prostor za dom je dala belgrajska občina brezplačno.

Drobne vesti

Belgrad, 11. julija. m. Notranji minister je na podlagi § 10 zakona o občinah predpisal uredbo o spremembi imena in sedeža občine Brezje. Po tej uredbi se ime in sedež občine Brezje spremeni v Mošnje s sedežem v Mošnjah.

Tokio, 11. julija. TG. 120 žrtev je zahtevalo neurje v Yokihavi in Fukiaju, kjer so bile velike škodljive pokrajine popolnoma opustošene.

Varaždin, 11. julija. b. Snoči je bila na stadionu Tivara hazenska tekma med reprezentanco Poljske in Slavije. Rezultat je bil 6:2 v korist Poljakini.

Rim, 11. jul. b. Pri letalskih vajah je strmoglavilo blizu letališča Montecellio veliko italijansko bombno letalo. Letalo je zgorelo, letalci Antonini, Assoggi, Ales in Masi pa so obležali mrtvi pod ruševinami letala.

Pariz, 10. julija. b. V nekaj mesecih poteče generalisimusu francoske vojske generalu Weygandu službena doba. V vojaških krogih nameravajo zaradi tega izposlovati dekret, po katerem se bo starostna meja za generala Weyganda podaljšala.

London, 10. jul. AA. Iz Moskve poročajo, da so nedavno v nekem rudniku zlata na Altaju našli kos zlata, ki je tehtal 3663 gramov. Pred tem so v nekem drugem rudniku našli kos zlata, ki je tehtal 3200 gramov.

London, 10. julija. AA. Iz Alahabada v Indiji poročajo, da se je pri startu prevrnilo neko francosko pošto letalo. Noben potnik in noben pilot ni ranjen.

Konec GPU

Moskva, 11. jul. TG. Z današnjim dnem je nehala svoje delovanje znana krvolečna boljševiška tiskovna policija. Sovjetska vlada jo je razpustila in ustanovila poseben komisariat za notranje zadeve in bo tajna policija odsej tvorila samo poseben oddelek novega komisarijata. GPU, tajni urad za zaščito države in režima je namreč doslej bila popolnoma samostojna in neodvisna z obširnimi sodnimi pravicami. Ona je izrekla in izvršila vse obsodbe sa politične zločine. Po novi uredbi bo pravosodna oblast prešla na redna sodišča in bo policija imela samo preiskovalno pravico, kot je to povsod drugod v kulturnih državah. Zločini proti državni varnosti bodo prišli pred najvišje sovjetsko sodišče, zločini spijonaže in veleizdaje pa pred vojaško sodišče. Pravica izrekanja izgnanstva, ki je bila ena najhujših pravic tajne policije, preide na poseben svet vojaških sodišč. Notranje ministrstvo bo odsej razdeljeno v sedem oddelkov. Osrednja sovjetska vlada je dala nalog tudi samostojnim republikam sovjetske unije, da naj razpuste GPU in da organizirajo komisarijate za notranje zadeve. Z drugim dekretom je sovjetska vlada ustanovila tudi še poseben zbor višjih sodišč, ki bo imel nalogo, da štiti zasebna prava državljanov. Ta kolegij je prizivna instanca za odloge najvišjih sodišč, a tudi od te instance bo odsej mogoče apelirati na predsedstvo osrednjega odbora sovjete.

Jugoslovani v Berlinu

Berlin, 11. julija. AA. Dolgotrajno prizadevanje za združitve raznih društev jugoslovanske kolonije so zdaj obrodila uspeh. Jugoslovanski društvi v Berlinu »Jedinstvo« in »Kolo« sta se združili v novo društvo, ki se imenuje »Jugoslovanska kolonijac«. Uprava novega društva je takole sestavljena: predsednik dr. Momčilo Selesković, lektor univerze v Berlinu, podpredsednik Leon Koen, tajnik Oskar Vajs, delovodja Edvard Penkala, novinar in dopisnik zagrebških listov, knjižničar Matija Berašić, novinar. Pokroviteljstvo kolonije je prevzel jugoslovanski poslanik v Berlinu g. Balugdič. »Jugoslovanska kolonijac« je z ustanovne skupščine poslala pozdravno brzojavko Nj. Vel. kralju in njegovemu vzvišenemu domu.

Pogajanja z Grčijo

Belgrad, 11. jul. m. Včeraj je odpotoval v Atene vodja grške delegacije za trgovinska pogajanja Argiropoulos, ki je vodil z našo državo pogajanja za sklenitev novega trgovinskega sporazuma. Kakor se z merodajne strani izjavlja, teži novi sporazum za čim večjo izmenjavo blaga med obema državama. Naknadne instrukcije o tem trgovinskem sporazumu med Jugoslavijo in Grčijo odnosno instrukcije za podpis sporazuma bo dobil tukajšnji grški poslanik Molas.

Neomikano in neslovensko pisanje naše židovske „štampe“

Ljubljana, 11. julija.

Medtem ko so resni srbski in hrvaški kulturni delavci že davno spoznali, da imamo Slovenci svojo posebno pravico in da smo zaokrožena kulturna celota, po številu pripadnikov res majhna, dasi ne najmanjša v Evropi, ki se hoče na tej svoji podlagi nemoteno razvijati dalje, ne gre to nekaterim publicistom in časnikarjem v glavo. Pri raznih belgrajskih časopisih je sploh navada, da pošiljajo novice v publicistiki za poskušnjo v Slovenijo ter jim naroče, naj staknejo čim več zanimivega, pri čemer se od njih ne zahteva poznanje in pravilno vrednotenje našega naroda in njegove omike. Za te časopise in za njihove sodružnike je Slovenija približno nekaj takega, oziroma je enakovredna kakor kakšen večji predel v Slavoniji ali Bosni. Slovenski jezik je zanje neke druge vrste bunjevščina, Slovenci nekakšni Soki po Alpami, Ljubljana pa mesto enake vrste kakor kakšen Apatin ali Banjaluka. Medtem ko so vodilni srbski duhovi, kakor že pred vojno Jovan Škerlić in sedaj Niko Bartulović priznali in z obudovanjem spoznal obsežnost in kvaliteto globino slovenske literature, tega ti časnikarji nikakor nočejo priznati, ker je njihovo obzorje zelo omejeno in njihova kvalifikacija ne dosti nad ničlo. Ne bi se spuščali v prepis s temi dopisniki, toda ti dopisniki objavljajo svoje »imprese« v belgrajskih listih in tako skušajo sramotiti naše ime pred srbskimi brati, ki dobivajo o nas Slovenceh izkrivljene in ponarejene pojme.

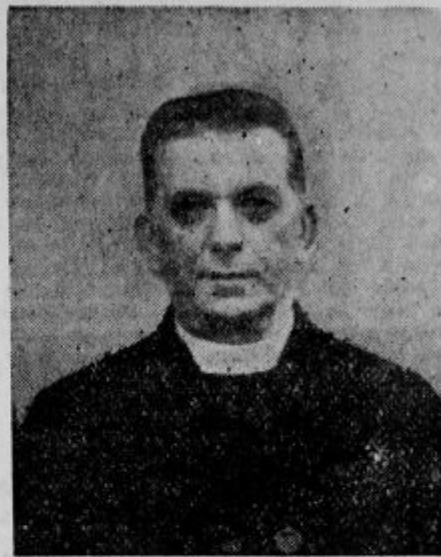
Pred kratkim je začel izhajati v Belgradu list »Štampa«, ki ima pač bulvarne značaj. Prodaja se po bulvarih po 50 par številk in je precej obsežen. Spričo ostre konkurence med belgrajskimi listi je vprašanje, kako ta list krije stroške z dohodki. Govorijo, da je ta list v rokah skupine judovske vefinance. Pa tudi resni listi ka-

kor »Politika«, imajo navado, da poročajo razne škandalčke, ki jih imamo žal tudi v Sloveniji, pod naslovom »Iz Slovenije«, pozitivne stvari pa pod naslovom »Iz dravske banovine«. Toda zadnjih je bolj malo. V tem razlikovanju med Slovenijo in dravsko banovino vsakdo lahko ugane tendenco. Po sramočenju Slovenije pa je »Politika« in druge belgrajske liste sedaj še prekosila »Štampa«. Včeraj smo zavrtili neresen napad »Štampe« na slovenski jezik. Ali se dopisnik, ki se skriva pod značko Č. M., zaveda, da je sramotitev slovenskega jezika protidržavno, protinacionalno, torej protijugoslovansko početje? Vsaka zahteva po likvidaciji slovenskega jezika je proti duhu pristnega, zdravega jugoslovanstva. In kakšna bedastoča je pisarje, da se je ohranil slovenski jezik le v gozdovih Julijskih Alp in v Beli Krajini! To je v duhu fašizma, ki je proglasilo vso Julijsko Benečijo za italijansko tudi v etičnem oziru. Jugoslovanskim nacionalnim stremeljem in pravicam je ta dopisnik na ta način — žal v srbskem listu — krepko pljunil v obraz. In kakšen zločin je govoriti, da je izročilo v običajih na Gosposvetskem polju zgolj legenda! Že prej je pokazal dopisnik neznanje zemljepisja, sedaj pa je pokazal tudi neznanje zgodovine. Ali sta Gosposvetski stol in knežji kamen tudi legenda? Ako celo nemški viri govorijo, da je slovenski kmet s tem običajem naglašal svojo avtohtonost in demokratičnost nasproti deželnim glavarjem, potem tega židovsko-belgrajski žurnalist ne bo mogel ovreči. In zasmehovanje, češ, da so Slovenci za vola prodali svoje pravice, češ srbski kmetje ne bi mogli storiti! To je navadna nesramnost, ki bi zaslužila, da se kaznuje po zakonu.

Navadna laž je, da ima n. pr. matematični odsek na ljubljanski univerzi 4 profesorje in 20 slušateljev, ki državo ogromno

stanejo. Resnica je, da ima ta odsek dva profesorja, ki pa poleg na filozofski fakulteti predavata tudi ogromnemu številu slušateljev tehniške fakultete. Laž in nepoznanje resnice je, da se Ljubljana šele sedaj dviga in raste, medtem ko je poprej spala. Sorazmerno grade v Belgradu in Zagrebu mnogo več kakor v Ljubljani, da ne govorimo o Skoplju in drugih manjših srbskih in hrvaških mestih. Ali pisec ne ve, da je nebotičnik, ki ga imamo v Ljubljani in o katerem govori dopisnik s tako zlobo, češ, koliko imajo Slovenci, postavljen iz skupnih željev naših zasebnih nameščencev, iz prihrankov, ki si jih sproti odtegujejo od ust za svoje pokojninsko zavarovanje ter pri tem nalagajo del svojih prihrankov tudi v državne papirje. Laž je, da smo si mi Slovenci izgradili svojo industrijo in rudarstvo na škodo drugih pokrajin države. Mi Slovenci smo imeli dobro razvito industrijo in rudarstvo že poprej, res pa je da imamo sedaj vse polno brezposelnih in da svetovna gospodarska kriza močno vpliva na nazadovanje našega gospodarstva, pa da bi zopetni dvig našega gospodarstva le koristil vsej državi, ki ima v nas najboljše državljane in najvestnejše davkoplačevalce. Ako govori »Štampa« o lepem gospodarskem redu v Sloveniji, je to naša zasluga, ker Slovenci smo delovni in pridni in moramo zato samo pritrčiti belgrajskemu dopisniku, da smo vzor vsemu slovanskemu jugu. Kamorkoli pride Slovenec v Jugoslaviji, povsod cenijo delo njegovih rok in marsikatero polje na jugu so slovenske roke izpremenile iz puštinje v cvetoče vrtove in marsikatero veliko delo je bilo opravljeno z znojem Slovencev. Pošteni Srbi in umevni ljudje to vedo in nam dajejo primerno priznanje, ki je tehtnejše kakor pa tako tendenciozno pisanje belgrajske »Štampe« in njenih židovskih dopisnikov.

† Župnik Franc Žužek

Velike Lašče, 11. julija.

Zalost je zavlada v Velikih Laščah. Snoci je umrl upokojeni župnik g. Franc Žužek — Šmonov gospod. Zelo ga bomo pogrešali. Bil je dober delavec. Rad je pomagal v cerkvi na prižnici in v spovednici. Še na stara leta, že v pokopu, ga je ljubezen do mladine gnala, da je poučeval na državni narodni šoli verouk. Več let je bil odbornik, tajnik in blaginjak Kmetijske električne zadruge, delaven član načelnstva Mlekarske zadruge, odbornik Kmetijske podružnice. Zelo se je zanimal za zgodovino velikolaške župnije. Zbral je že mnogo zgodovinskega gradiva in še vedno iskal iz zgodovinskih virov novih podatkov. Smrt mu je iztrgala pero iz rok, da ni mogel dovršiti svojih načrtov.

Pokojni župnik Žužek se je rodil 12. novembra 1865 v Velikih Laščah, v mašnika je bil posvečen 4. julija 1893 po tretjem letu bogoslovja. Kaplanoval je v Trnovem pri Ilirski Bistrici, v Predvoru pri Kranju, v Dolenji vasi pri Ribnici in v St. Vidu nad Ljubljano. Nato je bil dolgo vrsto let župnik v Kopanju, odkoder je šel za župnika v Smlednik. Leta 1931 je stopil v pokoj in se naselil v svojem rojstnem kraju v Velikih Laščah.

Pogreb blagega pokojnika bo v petek, 13. julija ob 10 dopoldne na župno pokopališče v Velikih Laščah. Naj mu sveti večna luč!

Volivna zmagava Slovencev v Ameriki

Iz Amerike je prišla vest o lepi volilni zmagi uglednega Slovence v Chicagu. Po ameriški ustavi namreč ne volijo senata neposredno temveč posredno. Izvolijo ga izvoljeni volilni možje. Mesta teh volilnih mož so zelo ugledna in vplivna ter je zanje vedno huda boj. V 15. senatskem okrožju, ki obsega velik del mesta Chicaga, je oficijelna republikanska stranka postavila za kandidata Mr. Lea Jurjovca. Že to je bilo prvič, da je neka stranka postavila Slovencega za kandidata za tako ugledno mesto. Mr. Leon Jurjovec je bil izvoljen z ogromno večino. Zlasti so ga podprli slovenski glasovi in glasovi drugih Slovanov, ki jih je v Chicagu znal pridobiti za republikansko stranko. Mr. Leo Jurjovec je rojen Ljubljančan. Rodil se je l. 1885. Dvornil je tu ljudsko šolo in deloma srednjo, v Chicagu pa se je preselil leta 1909. Mr. Jurjovec je izdelovalec zvočnih slik. Udeležuje se mnogo v društvenem življenju ameriških Slovencev ter je med drugim tudi delničar lista »Ameriški Slovenec«, katoliškega dnevnika Slovencev.

Morilec Meglič pride pred veliki senat

Ljubljana, 11. julija.

Po vsej Gorenjski od Trčiča, Kranja in naprej, je vzbudil zavraten umor lovkega čuvaja Ivana Megliča veliko senzacijo in tudi globoko sočutje z rodbino, ki ji je bil na zločinski način iztrgan njen hranitelj. Janez Meglič, loveki čuvaj pri tovarnarju Gassnerju v Trčiču, se je ponoči 26. junija, kakor smo že poročali, vračal domov v družbi strastnega divjega lovca, 45 letnega Valentina Megliča, ki je bil že dostikrat kaznovan na strožje kazni zaradi divjega lova. Bil je tudi že v Ljubljani pred okrožnim sodiščem obsojen na hujšo kazen. Med potjo proti domu v Lom je Valentin Meglič sunil čuvaja z nožem in ga pozneje še strahovito razmesaril, kajti zadel mu je do 20 ran ter ga še vrzel v potok Lomščica. Lovski čuvaj, prava gorenjska korenina, je še kljub hudim ranam imel toliko moči, da se je potegnil z največjo težavo iz vode, a je pozneje izdihnil v naročju svoje matere. Orožniki so takoj izsledili pravega morilca v osebi Valentina Megliča. Kazenska preiskava je bila hitro končana, kajti zbrani so bili tako tehtni dokazi proti morilecu, da je ta naposled priznal umor. Morilec so pred dnevi prepeljali v preiskovalne zapore ljubljanskega okrožnega sodišča. Državno tožilstvo pa je že te dni dvignilo proti divjemu lovcu in morilecu Valentinu Megliču obtožbo zaradi umora. Obravnava proti njemu se bo v kratkem vršila pred velikim senatom ljubljanskega okrožnega sodišča.

Sušak

Huda vročina. Zadnje dni je pritisnila vročina, ki je tudi v južnih krajih nenavadna. V ponedeljek (dne 9. julija) je vročina dosegla jutraj ob 9 v senci 30°C. Med 12. in 14. uro pa je poskočila na 40°.

Pridebitev osebnega vlaka. Osební vlak, ki gre s Sušaka proti Zagrebu ob 21.57 dobi spalni voz II. in I. razreda. Tak voz dobijo tudi osebni vlak, ki gre iz Zagreba proti Sušaku ob 23.10. Ker vozita ta vlaka celo noč, bo to za marsikatero potnika velika ugodnost.

Rudarjem (delavcem), ki so se vrnili iz Nemčije

Za one, ki še niso upokojeni in so bili prej v Nemčiji zavarovani (člani bratovske skladnice ali druge zavarovalnice, kakor so deželni zavarovalni zavodi) je zelo važno, da si ohranijo svoje pravice na pokojnino in invalidnino (državno rento) v Nemčiji, kakor tudi v Jugoslaviji, ako so tudi tam bili na delu in zavarovani (člani bratovske skladnice).

Ali treba je razlikovati: kdor je v domovini še sedaj na delu in plačuje zavarovanje v bratovsko skladnico, si s tem samim še ohrani svoje pravice na dobljena leta zavarovanja v Nemčiji, ne, da bi mu bilo treba plačevati semkaj priznalnino.

Ce pa gre za rudarja, velja to-le: ako je sedaj na rudarskem delu v domovini, mu ni treba semkaj plačevati priznalnine; ako ni na rudniku zaposlen, dasi opravlja delo, ki je sicer podvrženo zavarovanju (v tvornici) pa mora vsekako plačevati priznalnino semkaj v rudarsko bratovsko skladnico (Knappschaft).

Torej, kdor je brezposeln ali kot rudar (bivši) na nerudarskem poslu v domovini, mora brezposelno plačevati priznalnino v Nemčijo, in če je bil član bratovske skladnice tudi v Jugoslaviji, mora priznalne prispevke tudi tam plačevati. Člen 22 pogodbe o socialnem zavarovanju, sklenjene med našo kraljevino in Nemčijo namreč govori: kadar neha obveznost zavarovanja, se iz zavarovanja pričakovane pravice v eni izmed držav pogodnic ne ohranijo s plačevanjem priznalnine bratovski (rudarski) skladnici druge države.

Iz tega sledi: kdor ima leta zavarovanja v domovini in v Nemčiji, mora v primeru brezposelnosti plačevati priznalnino na dve strani in v Nemčiji sami za dve zavarovanji: rudarsko in državno invalidsko rento.

I. Za rudarsko rento se plača priznalnina takole: za vsako koledarsko leto do konca leta (v roku enega leta) vsaj 6 polovičnih mesečnih prispevkov in to vsaj za I. mezdni razred. Torej: je treba za vsako koledarsko leto plačati vsaj:

V I. mezd. raz. 6×7.40 RM:2 = 22.20 RM.
Pri dohodku nad 75—100 RM v II. mezd. raz. 6×9.80 RM:2 = 29.40 RM.
Pri dohodku nad 100—125 RM v III. mezd. raz. 6×12.30 RM:2 = 36.90 RM.
Pri dohodku nad 125—150 RM v IV. mezd. raz. 6×14.70 RM:2 = 44.10 RM.
Pri dohodku nad 150—175 RM v V. mezd. raz. 6×17.20 RM:2 = 51.60 RM.
Pri dohodku nad 175—200 RM v VI. mezd. raz. 6×19.60 RM:2 = 58.80 RM.
Pri dohodku nad 200—225 RM v VII. mezd. raz. 6×22.10 RM:2 = 66.30 RM.
Pri dohodku nad 225 RM v VIII. mezd. raz. 6×24.50 RM:2 = 73.50 RM.

(Pri vsakem vplačilu je treba priložiti potrdilo delodajalca, koliko dohodka ima dotični, ako je na kakšnem poslu.)

II. Da si ohrani naš povratnik tudi pravice na takozvano državno rento (reichsgesetzliche Rente), mora plačati za vsak dvehletni rok (doba dveh let) kot priznalnino do konca tega roka vsaj pet mesečnih prispevkov. Glasom š. 1440 RVO se morajo prispevki plačevati v tisti mezdni razred, ki odgovarja zaslužku, vsaj pa v mezdni razred II.

Mesečni prispevki za mezdne razrede II-V znašajo pri mesečnem zaslužku od 52 RM do 78 RM za II. mezdni razred 2.58 RM; od 78 RM do 104 RM za III. mezdni razred 3.90 RM; od 104 RM do 130 RM za IV. mezdni razred 5.22 RM; od 130 RM do 156 RM za V. mezdni razred 6.48 RM.

Te rente — državne invalidske rente — ker slične v Jugoslaviji ni, Nemčija sicer redno ne izplačuje v našo kraljevino, vendar je važno in koristno, da si sleherni ohrani pravice tudi na to rento, posebno še tisti, ki je bil izgnan ali uradno odpravljen v domovino, ker se ta renta vendarle izplačuje:

1. v primeru izгона ali prisilne po oblastih odrejene odprave v domovino;
2. ker se utegne ta ali oni morda vrniti v Nemčijo;
3. ker se utegne zavarovanje za onemoglost danes ali jutri izvesti tudi v Jugoslaviji in bi se potem ta renta izplačevala iz Nemčije našim povratnikom v vsakem primeru, tudi če so se prostovoljno vrnili.

Sicer pa naj omenimo, da se v primeru, ko se je upokojenec prostovoljno vrnil v domovino, ne izplačuje sicer državna renta, zato pa

cela rudarska renta: če je namreč rudarju radi tega, ker prejema poleg rudarske tudi državno invalidsko rento, rudarska renta znižana (nekaterim n. pr. za 20 RM), bo zato prejemal celo nezmanjšano rudarsko pokojnino (ker počiva državna pokojnina radi prostovoljne vrnitve v domovino).

Da se vrnemo k plačevanju priznalnih prispevkov, še omenimo, da je pri vsakem vplačilu še treba navesti:

1. osebne podatke (ime, priimek, rojstni datum);
2. za katero zavarovanje se plača priznalnino — za rudarsko-pokojninsko ali državno (invalidsko);
3. za katero razdobje.

Izseljensko odposlanstvo kraljevine Jugoslavije za Nemčijo v Düsseldorfu.

„MIRIM KRALJICA ČOKOLADE“

Zanimanje Poljakov za naš Jadran

Split, 10. julija.

Danes zjutraj se je pripeljala v Split skupina 40 Poljakov. Ta izlet je organizirala poljsko-jugoslovanska liga v Varšavi. Poljaki ostanejo v Splitu dva dni, nato pa bodo nadaljevali pot po južni Dalmaciji. Čez nekaj dni bo prišla druga, še večja skupina Poljakov, ki jo je tudi organizirala poljsko-jugoslovanska liga v Varšavi. Snoči je prišlo 75 članov dijaške lige iz Varšave, ki so danes nadaljevali svojo pot v Dubrovnik. Uradna agencija Orbis je začela z organiziranjem izleta v Jugoslavijo in se pričakuje, da bo v teku letošnjega poletja obiskalo Jugoslavijo in njeno morisko obal

okrog 6000 Poljakov. — Snoči so se s parnikom »Kralj Aleksander« pripeljali člani vseslovenske zveze medicincev, 80 po številu. V skupini so poljski, jugoslovanski in češkoslovanski medicinci. Iz Splita se bodo odpeljali na Plitvička jezera. — Z jadrnico »Gospa od Pojšana« se je včeraj pripeljala v Split skupina 70 Čehoslovakov, ki potujejo po Jadranu. Snoči je priplula v splitsko luko jahta »Aras«, last ameriškega milijonarja Hugh J. Chisholma. Na jahti so poleg milijonarja njegova žena, hčerka, sinovi in prijatelji družine. Jutri zvečer pride v Split skupina Svicarjev, ki so se mudili v Dubrovniku. Iz Splita bodo odpotovali v Benetke.

Življenje malih letoviščarjev v Martinščici

Martinščica, 10. julija.

V »Slovenec« z dne 7. julija je bilo zapisano (v članku: Martinščica prej in sedaj) tole: »O življenju malih letoviščarjev pa drugič.« Obljubi naj bo na tem mestu zadoščeno.

Ce se o dnevih mladosti reče, da so brezskrbni in prijetni, se veliko bolj sme reči to o dnevih odnosno tednih, ki jih preživljajo otroci — majhni in veliki — v Martinščici. Brezskrbni so ti dnevi in prijetni. Solnčni, da bolj solnčni biti ne morejo. Brezskrbno uživajo tu mlada srca lepoto morja in gorkoto južnega solnca.

Okrog sedmih zjutraj se oglasi zvon. Na glas zvana se dvigne okrog 800 glav. Čez dobre pol ure je zajutrk. Med deveto in deseto uro južina. Ob dvanajstih obed. Okrog štirih južina. Ob sedmih zvečer večerja. Hrana je prvovrstna in vsak dobi, kolikor hoče. Saj so v kuhinji šolske sestre iz Maribora in one dobro vedo, kaj mladim želodčkom prija. Zanimivo je to, da pri mizi ni nobene razlike med velikimi in malimi, med predstavljenimi in podložnimi. G. upravnik dr. Prebeg in drugi predstojniki jedo iz istega kotla ko otroci in pri isti mizi ko oni. To je ena stran življenja.

Otroci pa ne le spijo in jedo, marveč si krajšajo čas na vse mogoče načine. Mirno se sme reči, da ni kmalu letovišča, ki bi nudilo gostom toliko zdravega razvedrila, kakor ga nudi Martinščica malim letoviščarjem. Poleg solnčenja, kopanja in veslanja je otrokom na razpolago cela vrsta igrar. Med drugim imajo igrišča za odbojko, nogomet, kegljanje (navadno in rusko), balinanje, navadni tenis in mizni tenis, rokomet v vodi. Poleg tega imajo telovadno orodje. Za splošno zabavo skrbri gramofon na zvočnik in dvakrat tedensko kino. In še več nudi Martinščica otrokom: v vsaki sezoni več večjih izletov na parniku.

Pri vsej raznolikosti življenja vlada povsod red. Za vzdrževanje reda je uvedena posebna dežurna služba.

Drugače je v Martinščici kakor mesto. Ima lastno pošto »centralco«, brivnico in lastne sli-

karja. Poštna dostava se vrši dnevno. Za prevoz paketov s Sušaka skrbí lastni avto.

Poleg otrok je v Martinščici tudi nekaj profesorjev (večinoma kot voditelji posameznih skupin) s svojimi družinami. Med mladim svetom se tudi ti pomladijo.

Kdor je enkrat v Martinščici, si želi, da bi še prišel. Pridite tudi vi. Vožnja od Zagreba do Sušaka je sicer dolga (osem ur traja), a naposled človek zagleda morje in v tem trenutku pozabi na vse neprijetnosti potovanja.

Najstarejši človek Jugoslavije umrl

Iz Sremske Mitrovice poročajo: Po smrti Zoro age, ki je veljal za najstarejšega človeka na svetu, se je v naših krajih veliko govorilo o 119 letnem starčku Petru Glišiču iz Vočaja v Mačvi, ki so ga imeli za najstarejšega človeka Jugoslavije, po smrti Zoro age pa za najstarejšega moža v Evropi. Medtem je pa tudi naš Peter Glišič zbolel, hiral in te dni umrl, star 119 let.

Živel je v času kneza Miloša in Mihajla Obrenovića. Takrat ni bilo treba iti v vojsko, ako je kdo s par dukati podkupil kapetana. Lahko so dobili tudi namestnika, ki je služil namesto tistega, ki je ostal doma. V časih, ko je bil Peter Glišič mlad, je kupil davek kmet. Če kdo ni plačal, ga je zanaemoval na palico kot dolžnika. Knjig takrat v Srbiji ni bilo. Vole so tedaj prodajali vsak čas. Tako je nekoč Glišič oral z volmi. Prišel je na njivo neki Stanoje Tuvežić in ga vprašal, če proda voli. »Prodaj za 16 dukatov,« je dejal Peter in kupčija je bila gotova, kupec je pa kar z njive odpeljal vole.

Za vladanja kneza Mihajla so kaznovali izdajalce s strašnimi mukami. Tako so vojvodo Stojadina položili na natezalnico in ga natezali, končno ga obesili. Nekoga drugega so obesili nagega, ga tolkli in mu rezali jermena z lastne kože. Nato so

Ljubljanske vesti:

Za počitek od poldne do treh

Ljubljana, 11. julija.

Lani so ljubljanski trgovski pomočniki proslili svoje šefe, trgovce in lastnike trgovin, naj jim dovolijo, da so prosti med poletno vročino od poldne do treh, ta čas pa naj bi bile trgovine zaprte, zato pa bi bile zvečer eno uro dalj odprte, to je do sedmih. Pomočniki so utemeljevali to prošnjo s tem, da je delo v vročih urah zelo težavno, sicer pa da v teh urah tako in tako ni kupuje, ker se ne prodaja skoraj nič ter je bolje, če delajo ostale ure sveži in spočiti. Pomočniki so utemeljevali prošnjo s tem, da bi izrabili uro po kosilu s kopanjem ali s sprehodom v naravi. Lani je o tem sklepal gremij trgovcev, ki se ni postavil na nobeno stališče, temveč je dal posameznim trgovinam prostost, naj ukrenejo same, kakor se jim zdi prav.

Le skromno je bilo lani število takih trgovcev, ki so bili toliko uvideni in so privoščili nametencem tri ure počitka opoldne. Ti trgovci so napravili dobro izkušnjo: ugotovili so, da se poleti med drugo in tretjo uro res ne prodaja skoraj

nič, kar so že sami vedeli, na drugi strani pa so presenečeni ugotovili, da je bila kupčija med šesto in sedmo uro kar povoljna, torej, da so bili na dobičku, povrh tega pa so imeli še zadovoljno osebo, ki je za osvežilo v polni meri izrabilo tiste tri ure.

Podobno gibanje za triurni opoldanski odmor se je pričelo tudi letos. Ugotoviti moramo, da je sedaj v Ljubljani že lepo število trgovin, ki imajo na vratih napise: Zaprto od 12 do 3 in odprto do 7. Druge trgovine imajo zopet napise, da so zaprte do 1/3. Nihče teh trgovcev ne toži da mu zaradi tiste pol ali cele ure več opoldanskega odmora kupčija kaj nazaduje. Priporočati bi bilo zato, da se temu priključijo vsi trgovci, potem izostane še zadnji vzrok, zakaj so trgovci po večini proti temu odmoru: strah pred konkurenco, ki naj bi ne vemo koliko več prodala med 2 in 3 popoldne. Zakaj, če bodo imeli vsi zaprto, ne bo nihče drugega niti za šivanko prekonkuriral. — Občinstvo ne bo zaradi tega nič prikrajšano, nasprotno, še zadovoljno bo, ko bo videlo uvidevnost naših trgovcev.

Protibrezbožna razstava v Ljubljani

Stari Spartanci so kazali svojim otrokom pijane helote, da bi tako v njih vzbudili stud nad pijančevanjem. Protibrezbožna razstava pa kaže v slikah in pismu boj proti veri in Bogu v Rusiji, na Španskem, v Nemčiji in drugod. Kdor vse to pogleda, se mu mora vzbuditi groza in stud. To bogokletno smešenje Boga in vere, papeža in duhovnikov raznih verstev, to krvelovno divjanje proti vernikom, ta morija nešteti nedolžnih žrtvi, to barbarsko rušenje cerkva in samostanov, mora priversti vsakega kulturnega človeka do odločne obsodbe protiverškega boja in do sklepa, da se moramo z vsemi močmi zavarovati proti brezbožni propagandi, ki si hoče osvojiti ves svet.

Obisk razstave se vsemu občinstvu, zlasti pa razumnikom toplo priporoča.

Skofjski ordinariat v Ljubljani, 11. XII. 1934.

Ign. Nadrah,
generalni vikar.

Razstava je v mestni šoli poleg cerkve sv. Jakoba. Odprta je vsak dan dopoldne od 9—12 in popoldne od 3—7.

Potrjena sodba

Ljubljana, 11. julija.

Stol sedmorice v Zagrebu kot zadnja instanca je potrdil sodbo ljubljanskega okrožnega sodišča, s katero so bili znani razpečevalci ponarejenih tisočdinarskih bankovcev, »tržaške izdaje št. 14« obsojeni na večletno robijo. Pred malim senatom v Ljubljani se je 16. maja letos vršila senzacijska obravnava proti več osebam, ki so bile obtožene, da so opravile v promet ponarejene jurje. V Zagrebu so glavni obtoženci skušali spraviti v promet do 78 falzifikatov, a so bili pri tem poslu zasačeni. Afera je svojočasno vzbudila veliko senzacijo. Obsojeni so bili pred ljubljanskim sodiščem:

Basilio Armido, trgovec iz Trsta na 3 leta robije in 1000 Din denarne kazni ali 10 dni robije. Besednjak Albert, trgovski potnik iz Trsta na 3 leta robije in 1000 Din denarne kazni ali 10 dni robije. Golebiowski Roman, trgovec v Ljubljani, na 2 leti in pol robije ter na 1000 Din denarne kazni ali 10 dni robije ter Baraga Ludvik na 8 mesecev strogega zaporja ter na 10.000 Din denarne kazni ali 100 dni nadaljnega strogega zaporja. Vsi pa v izgubo častnih državljanov pravic za 5 let.

Obtoženci so proti sodbi prijavili revizijo in priziv, državni tožilec pa priziv zaradi prenizke kazni. Stol sedmorice pa je potrdil v polnem obsegu prvo sodbo.

*

© Dijaki belgrajske »Trgovalne mladine« v Ljubljani. V tork zvečer je prispelo v Ljubljano na svoji 20 dnevni ekskurziji 61 dijakov višje trgovske šole (Trgovalne mladine) iz Belgrada. Na kolodvoru so jih sprejeli zastopniki Trgovalne akademije pod vodstvom ravnatelja dr. Pirjeveca in ravnatelja Dopsine trgovske šole prof. Krošla. Skupino vodi profesor Uskoković in člani upravnega odbora. Včeraj so si ogledali mesto in njegove znamenitosti, danes odpotujejo dalje na Gorenjko, v Kranj, na Bled, Vintgar, Jesenice, Javornik, nakar odpotujejo dalje skozi Ljubljano na Sušak in Dalmacijo. — Trgovska šola Trgovalne mladine v Belgradu je bila ustanovljena l. 1888 in se deli na štiri letnike nižje (vajeniške) šole in 2 letnika višje (pomočniške) šole. Razpolaga z naravnost ogromnimi ustanovami, iz katerih gradi sedaj v Belgradu veliko petnadstropno palačo, v kateri bo prostora za čez 50 učilnic in internat za okrog 300 dijakov. Belgrajska matca te šole je ustanovila po vsem teritoriju stalno osebje, nad

35 podružničnih šol, ki strokovno izobražujejo trgovski naraščaj. V preteklem letu je štela belgrajska šola 48 članov učiteljskega zbora in čez 1400 učencev. Vsako leto prireja med počitnicami večje ekskurzije po tu- in inozemstvu, tako n. pr. lani v Južno Srbijo, Solun, Grčijo in Južno Dalmacijo, letos v Hrvaško, Slovenijo in Dalmacijo. Dragim gostom želimo prijetno bivanje med nami.

© Ura na zvoniku cerkve sv. Jožefa v Ljubljani bi stala le 10.000 Din. Zdaj je čas, da se ura postavi, ker oder že stoji. Kdor želi za uro kolikor koli prispevati, naj to takoj vsaj sporoči naslovu: Predstojništvo cerkve sv. Jožefa v Ljubljani.

© Bolniška blagajna samostojnih obrtnikov v Ljubljani vabi gg. člane k pogrebu člana g. Josipa Rebeka st., ki bo v petek, dne 13. julija ob pol 6 pop. iz deželne bolnišnice.

© Velikodušen dar trgovskim pomočnikom. Z ozirom na težak položaj, v katerem se nahajajo brezposelni trgovski pomočniki, je znani veletrgovec g. Josip Schneider, solastnik veletrgovine Schneider & Verovšek v Ljubljani, naklonil Pomočniškemu zboru združenja trgovcev v Ljubljani znesek 5.000 Din za podporni fond zbora. Odbor Pomočniškega zbora izreka tem potom g. Schneiderja za njegov plemenit čin in velikodušno darilo svojo najtoplejšo zahvalo z željo, da bi našel med vrstami trgovcev še več posnemalcev.

Trbovlje

Za otroke. Krajevni odbor Rdečega križa v Trbovljah pošlje tudi letos v poštiniško kolonijo 30 siromašnih in bolehnih šolarjev. Prošnje je treba nasloviti na predsedstvo Rdečega križa v Trbovljah do 16. julija, zdravniški pregled pa bo 18. julija.

Blagoslov brizgalne. Gasilno društvo Trbovlje trg je dalo v nedeljo blagosloviti novo malo motorno brizgalno, ki je tako lahka, da jo more par mož nesti, zato naj bi služila pri požarih v hribovitih krajih, kamor je s težjimi vozili težko priti. Pri blagoslovu sledeči gasilski vaji se je nova motorna silajna izkazala; vodo nese višje ko druge, dosti težje brizgalne. Slavnost se je z ozirom na težavne razmere v rudarskih revirih vršila brez običajne veselice. Trboveljskim gasilem k njih uspešnemu delu lahko samo čestitamo!

Za novo mašo g. Ramšaka se vneto pripravljamo, saj ni bilo take slavnosti že 29 let v Trbovljah. Ker je župna cerkev prenajhna, se bo postavil oltar na prostem pred cerkvijo. Pri slavnosti bo prepeval pomnožen pevski zbor preko ste gl.

Ptuj

Konjerejsko društvo za Dravsko banovino je imelo v ponedeljek 9. t. m. svoj redni občni zbor v prostorih Narodnega doma. Zbora so se udeležili zastopniki podružnice iz cele banovine. V glavnem so razpravljali o premovanju konjev, ki se bo vršilo v drugi polovici avgusta in prvi polovici septembra t. l. v naslednjih krajih: Ptuj, Ormož, Ljutomer, Sv. Lenart v Slov. gor., Beltinci, Zg. Lesce in Krško. V to svrhu so določili znesek 28.000 Din. Nadalje se je sklenilo, da se izvede preosnova in selekcija konj, založile se bodo matične knjige in rodovnik plemenskih kobil, vršilo se bo tudi žigosanje plemenitih kobil in žrebet. Na koncu je imel živinozdravnik dr. Veble zelo zanimivo strokovno predavanje o konjereji pri nas in v inozemstvu, posebno v Nemčiji, kjer je konjereja na visoki ravni. V naši državi prevladuje angleška polkrvna pasma in le v ljutomerskem okraju se goji izključno ameriška pasma. Predavatelj je žel za svoje zanimivo predavanje obilo odobranja. Svoje predavanje namerava v kratkem ponoviti v radiju.

Konj je brenil 65 let starega hlapca Ivana Bezjaka iz Sp. Hajdine s tako silo, da je obležal. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Mariborske vesti

Zanimiva produkcija

Pred številnimi povabljenimi tehničnimi strokovnjaki in zastopniki industrije ter raznih obrti je predvajal včeraj popoldne predstavnik graške družbe »Compra« novo iznajdbo nekega graškega inženjera — zračni kompresor na električni pogon, ki se povsem razlikuje od dosedaj običajnih takih strojev. Pri stroju je uporabljen prvotni princip nihanja magnetnega sidra, s katerim se proizvaja zračna kompresija, dočim je pri dosedaj običajnih kompresorjih uporabljen prenos energije z vrtenjem. Nov izum ima izredne prednosti: malenkost-

na poraba toka, enakomernost zračnega pritiska, samolastna regulacija, najenostavnejše rokovanje — največja prednost pa je v ceni, ki je za 30 do 40% nižja kakor pri sedaj običajnih strojih. Poleg tega je oblika stroja skrajno priročna. Uporablja se lahko za najrazličnejše namene: kot zračna črpalka ali tlačilka za ličarje, za poliranje, za zdravnika, slikarje, za hladilne naprave, za polnitev zračnih pri avtomobilih itd. Mariborski gospodarski krogi so se za izum živahno zanimali. Produkcija se je vršila v prostorih tovarne g. Sabothya.

Novi vodja policije

Maribor, 11. julija.

Včeraj je prispel v Maribor novoimenovani vodja policijskega komisariata nadkomisar Svetoslav Radošević. Danes se je vršil pri vodstvu policije prevzem poslov, ki jih je po odhodu dr. Hacinca vodil njegov namestnik komisar Kos. Novi šef mariborske policije je doma iz Sremske Mitrovice. Pravne nauke je končal v Zagrebu, nato pa se je posvetil policijsko-upravni službi ter služboval doslej ves čas v Banatu in Bački in sicer v Titelu, Somboru, Kanizi in nazadnje v Senti, kjer je vodil tamošnji policijski komisariat. Novi vodja uživa sloves korektnega in strokovno izvrstno naobraznega uradnika ter si je na svojih dosedanjih službenih mestih pridobil splošno simpatije med podrejenim uradništvom in prebivalstvom. V Mariboru mu želimo obilo sreče in uspeha.

□ Nova maša pri Sv. Petru. V nedeljo bodo imeli pri Sv. Petru pri Mariboru novo mašo. Pričijant je kapucin p. Gabrijel Škof; slavnostno pridigo ima lavantinski stolni prost dr. Maks Vraber.

□ Javna zahvala. Meseca junija so podprli azilni sklad PT lige v Mariboru dobrotniki: Lekarnar König mesto venca na grob pokojne gospe Sirak 200 Din; rodbina Wolf 100 Din; neimenovani 95 Din, mariborski odvetniki mesto venca za pok. sodnika Mikluša 200 Din; nadsvetnik Blüml mesto venca na grob ge. Platzler 100 Din; neimenovani za pokojno go. Avgustinčič 100 Din. — PTL izreka vem dobrotnikom iskreno zahvalo.

□ Poročilo so se v Mariboru v zadnjih dneh: Bogomir Sagaj, posest. sin, in Savka Rašić; Lomas Matko, veterinarski pomočnik, in Kosi Emilija zasebnica; Plečko Frančišek, čevljar, in Gselman Marija, delavka; Lesnika Avgustin, pos. sin, in Zorec Ana; Renčelj Miroslav, delavec, in Naber-go Marija; Rafolt Jurij, tov. delavec, in König Marija; Bončina Karel, pom. delavec drž. žel., in Kogej Marija, tkalka; Novak Franc, livar, in Erker Pavlina; Mühl Viljem, tkalski mojster, in Leber Pavla; Florjančič Frančišek, mizar drž. žel., in Haas Sofija; Anderluh Franc, tov. ključavničar, in Hartberger Ivana; Halbwild Jožef, inž. aviatike, in Blažič Angela.

□ Smrtina kosa. Umrla so: Korent Franjo, 66-letni davčni izterjevalec v Smetanovi 38; Rešek Avgust, 74-letni pleskar drž. žel. v p. na Koroški 26; Čehl Julijana, stara 75 let na Teznu, Maistrova ulica 64. — Naj počivajo v miru.

□ Kamen do kamna... Protituberkulozni dinar, ki se steka v azilni sklad za zgradbo dila jetičnikom, je dosegel v juniju vsoto 116.740 Din.

□ Putnikova družabna potovanja s avtokarom in sicer: na Grossglockner, odhod 15. in 29. julija, za 3 dni 350 Din; v Marjino Celje 19. in 26. julija, za dva dni 210 Din; Prevalje-Mežica-Crna, na otvoritev kopalskega, za 1 dan 65 Din, odhod 15. julija; Rogaska Slatina 22. julija, 55 Din. Prijave sprejema »Putnik«, Maribor.

□ Živahen mejni promet. Čez Maribor je potovalo v juniju 12.862 oseb v našo državo in sicer 5117 Avstrijcev, 4967 Čehoslovakov, 705 Nemcev, 385 podanikov in 2094 naših državljanov. Od tega štela je bilo 2994 tranzitnih potnikov, ki so potovali preko našega ozemlja v inozemske države. Odpotovalo je v istem mesecu iz naše države 10.255 oseb in sicer 2145 Jugoslovancev, 4701 Avstrijcev, 2704 Čehoslovakov, 315 Nemcev in 390 podanikov drugih držav.

□ Kozarška džigitovka. Včeraj je prispela v Maribor skupina kubanskih kozakov na svojih iskrih konjih. Drevi priredijo ob 7 pod vodstvom atamana Zubičnika džigitovko na sportnem igrišču SK Maribora.

□ Avtobusna postaja dobi vodovod. Vovodni priklon na avtobusni postaji na Glavnem trgu, ki smo ga opetovano zahtevali, se sedaj že dela. Vodovod bo važnega pomena ter bo prišel prav tako občinstvu, kakor soferjem avtobusov, ki bodo sedaj imeli vodo za hladilnike pri rokah.

□ Težave s polovično vožnjo Mariborskega tedna so postale že uprav prisilovnice. Vsako leto se morajo vršiti osebne intervencije za to ugodnost. Tudi letos se je moral podžupan Golouh odpeljati v Belgrad radi intervencije.

□ 2000 gadov ujel. Mariborski kačjelovec Zie-ringer se lahko ponaša z redkim lovskim rekordom. Te dni je ujel svojega 2000. gada. S kačjim

lovom se je pričel pečati šele leta 1931. Največ jih lovi na strmih kamenitih obronkih v Rošpohu, Bresternici, Jelovcu, Sobru in Sv. Kungoti. Ujete kače razpošilja žive v Nemčijo.

□ Sama kriva nesreče. Poročali smo o nesreči na Koroški cesti. Kakor se je sedaj ugotovilo, je zakrivila nesrečo povenčenka sama, ki se je zaletela pod avtomobil, ki je vozil s komaj 30 kilometrske brzino. Skušala je tik pred vozilom preskočiti cesto, kar je bilo usodno. Avtomobilist je ponesrečenko sam prepeljal v bolnišnico.

□ Zeparji na trgu. Med obiskovalci trga se je smukal včeraj žepar, ki je ukradel neki prodajalki iz torbice 800 Din.

□ Smrtina kap v ječi. V jetnišnici je zadela kap 35-letnega preiskovalnega jetnika Franca Bregarja iz Hodeša pri Ptuj. Bregar je kapi podlegel.

□ Požar je grozil. V Libeličah se je vnela radi slabega dimnika streha na hiši Marie Štifter. Ogenj so k sreči opazili še pravočasno ter se je posrečilo ognjegascem, da so ga kmalu obvladali.

□ Smrt radi jabolčnega krljaka. V Trgovšču je na tragičen način umrl 6-letni sinko posestnika Kovačeca. Jedel je jabolko, pa se mu je zaletel krljatelj v goltanec in obitljal v sapniku. Preden je prišla pomoč, se je fantek zadušil ter so ga našli domači že mrtvega.

Celje

□ Petdesetletnica redovniškega življenja je obhajal včeraj v krogu samostanske družine pri oo. kapucinih v Celju eksprovincijal, g. p. Donat Zupančič. Kdor pozna našega slavljence, ki je vse svoje življenje posvetil molitvi in delu za porast kraljevstva božjega na zemlji, se v duhu z gospodom jubilatnom veseli njegovega zlatega jubileja in želi da bi mu Bog dal dočakati še veliko srečnih in uspehov polnih let pri njegovem delu. Naš slavljence je rodom iz St. Vida pri Zatični in je vse svoje življenje, ko je pred petdesetimi leti vstopil v kapucinski red, do današnje dobe preživel za čim lepši napredek kapucinskega reda. Odlikujeta ga posebno dve lepi lastnosti: skromnost in resnost, ki se tako lepo skladata z njegovim redovniškim poklicem. Delal je v svojem redu z vsemi zmognostmi in je bil tekom dolgoletnega redovniškega življenja tudi deležen raznih redovniških časti. Bil je gvardijan v Provincijali. Oh 50 letnici mu želimo tudi mi, da bi še dolgo delal v vinogradu Gospodovem in da bi bil za svoje tiho delo bogato poplačan.

□ Ravnatelj Josip Zeichen — 60 letnik. Danes se moramo spomniti še enega jubilarja, ki je več let prebil v Celju in si Celje tudi izbral kot kraj, kjer želi v miru prebiti svoj pokoj. Je to ravnatelj Mohorjeve tiskarne v p. g. Josip Zeichen. Naš 60 letnik, je rodom Korošec in sicer iz kmečke hiše. Gimnazijo in bogoslovje je študiral v Celovcu, nato pa služboval na različnih krajih, med drugim tudi v Železni kapliji, kot župnik v Črnečah pri Dravogradu, kjer se je udeležoval tudi v gospodarski politiki; bil je odbornik Hranilnice in posojilnice v Dravogradu, ki je tedaj kupila Narodni dom. Povzdignil je božjo pot pri Sv. Križu nad Dravogradom, katero cerkev je bil blagoslovil škof Anton M. Slomšek, kamor so prihajali duhovniki iz Sp. Koroške in sosednje slovenske Stajerske v velikem številu. Nato je bil imenovan za spiritalua pri uršulinkah v Celovcu in obenem za slov. pridigarja pri Sv. Duhu. Izvoljen je bil v odbor Mohorjeve družbe, kjer mu je bilo čez nekaj časa poverjeno mesto ravnatelja in je bil najboljši družbin gospodar. Ko so naše čete zapustile Celovce, se je preselil z družbo na Prevalje in od tu v Celje, kjer je lansko jesen stopil v pokoj. G. ravnatelj Zeichen, ki ga poznamo tudi kot vzor duhovnika, k današnji 60 letnici najpriščneje čestitamo in mu želimo, da bi jesen svojega življenja preživel v našem Celju v sreči in zadovoljstvu.

□ Smrtina kosa. V tork ob pol 10 zvečer je umrla pri svoji hčerki na Ljubljanski cesti ga. Agneza Topalak, hišna posestnica in vdova trgovca. Pokojnica je dočakala lepo starost 74 let. Bila je zelo dobrega erca in je posebno veliko storila za reveže ter veliko delala tudi pri Gospojnem društvu, čigar članica je bila. Poleg tega je bila tudi članica tretjega reda in je živela le za cerkev, dom in ubogo. Pogreb bo danes ob 3 popoldne izpred mrtvašnice mestnega kopalskega. Naj ji Bog obilno poplača njena dobra dela! Ge. hčerki in zetu naše globoko sožalje.

□ Gospojno društvo v Celju poziva svoje članice, da se danes ob 5 popoldne udeležijo pogreba dolgoletne pokojne članice ge. Topalak.

Pietor:

Petero podob o Piju X.

III.

Vianneyeva beatifikacija

Bog svojim zvestim služabnikom že na zemlji jeli nagrade za njih zaslužna dela, kakor je zagotovil: »centuplum accipiet et vitam aeternam possidebit« ...

To stoterno nagrado je Bog podelil nekdanjemu župniku iz župnije Salzano v Gorenji Italiji, da je kot papež Pij X. mogel 2. februarja 1905 izjaviti: »Nič ljubšega in nič blagodejnejšega nisimo mogli doživeti, pa ne le mi sami, marveč vsi, ki se že toliko let z vso dušo žrtvujejo dušnemu pastirstvu, kakor to, da vidimo častiljivega župnika med blaženci. Naše veselje je toliko večje, ker proseva njegova slava na vse, ki so se posvetili službi neumrjočih duš.«

To veselje dušnih pastirjev nad povečanim dušnim pastirjem je prinesel 8. januar 1905.

Ta dan dopoldne, ko se je izvršila v baziliki sv. Petra beatifikacija in popoldne, ko je prišel Pij X. počastit svetinje blaženega župnika Vianneya, se je zbralo v svetišču nad 30.000 glav.

Morje luči je žarelo ob podobi novega blaženca nad glavnim oltarjem. Podoba je predstavljala povečanega župnika, ki ga dva angela v poletu neseja proti nebu.

Pij X. je stopil s svojega nosilnega sedeža »Sedia gestatoria« in pokleknil pred oltar in s posebno molitvijo počastil relikvije.

Zemeljske ostanke Vianneyeve so s papeževim dovoljenjem dvignili iz groba pol leta pred beatifikacijo. Presenečeni so ugotovili, da je ostalo njegovo truplo nestrohnjeno. Le koga je nekoliko potemnela in posamezni deli so bili nekoliko izsušeni, a sicer dobro ohranjeni. S posebnim veseljem so našli, da je svetnikovo srce nepoškodovano. Starčki, ki so bili prisotni ob izkopu pokojnega svojega župnika, so klicali s solzami v očeh: »Oh, to je popolnoma on!«

»Oh, to je popolnoma on!« bi se moglo v duhovnem pogledu reči tudi o Piju X., ko je spoštljivo klečal pred Vianneyevimi relikvijami.

Stoterna nagrada, ki jo je Bog v tej beatifikaciji naklonil dvema nekdanjima svetima župnikoma, bi se v preroški priliki mogla posneti že mnogo prej. Saj je bil Pij Deseti isti dan — le prav štiri deset in štiri leta pozneje — izvoljen cerkvenim poglavarjem, na kateri dan je bil prav toliko let popreje umrl župnik Janez Vianney: To je bil 4. avgust, le da je bil v Pijevem slučaju tork in v Vianneyevem četrtek.

Pa mogli bi med obema svetima služabnikoma navesti še več sličnih primer, a to ne gre več v okvir tesnega podlistka; še manj v našo naslovno nalogo.

Hočemo le povedati, kako je francosko verno ljudstvo pri tej slavnosti v cerkvi sv. Petra svetemu očetu izražalo čustva zveste udanosti. Navzoče ljudstvo namreč ni vedelo, da je Pij X. prav za to priliko s posebnimi opomini in opozorili prepovedal sleherno vzkljanje, zlasti vsako pozdravljanje njegove kraljevske časti.

Kakor hitro se je v baziliki pojavila »Sedia gestatoria« in na njej častiljiva poglavarjeva oseba, so se začeli pozdraviti in klicati:

»E viva, pappi al re!«

Sveti oče je bil osupljen; z desnico je nagloma gesto blagoslovljanja spremenil v gesto zavračanja: Opustite ta nezaželjeni klici!

Ljudstvo pa tega opomina ni razumelo in je naprej klicalo, kakor otroci na cvetno nedeljo ob Gospodovem prihodu v Jeruzalem.

Tako se je zgodilo, da so odnekod iz tisočernih trum privreli na dan tudi slovenski pozdravi:

»Živjoli! Živjoli! Živjoli!«

»Kakšne narodnosti ste pa vi?« je vprašal Francoz, ki ni razumel našega klica.

»Prijetelji smo vašega naroda!«

»Tedad pa le vpiljet!« je dovolil širokosrčni francoski romar.

Naš klic je veljal tudi Vianneyu.

Na praznik Dobrega Pastirja 17. aprila 1904 je Pij X. s posebnim dekretom odločil: »To je svetnik! Janez Vianney se more in sme prištet blazenim.«

Podobne besede, le v nekoliko drugačnem smislu, je izrekel o devetnajstletnem Vianneyu župnik župnije Ecullu, kamor je mati Vianneyeva prišla priporočat svojega sina Janeza za duhovniški stan. Župnik Bailey, kakor se je dušni pastir imenoval, je ponižnega in zaupljivo zročega mladeniča spreje v pouk z dobrohotnim klicem: »O, tega pa rad sprejemam! Zanj se bom žrtvoval, če že mora tako biti, da se kdaj prišete duhovnikom.«

Pij X. se je nenavadno dolgo pomudil v molitvi ob svetinjah blaženega Vianneya; tako so presodili in povedali tisti, ki so ga sicer videli in opazovali ob podobnih prilikah. Kaj je pač mislil in molil?

»Najlepši kras svoje cerkve je dobi župnik sam. Duhovna občina se pripogiba prav tako pred srebrnim kakor pred zlatim kelihom; ali nagnenje

do cerkve raste z ljubeznijo do župnika.« (Baron Lützwitz.)

To se je na sijajen način pokazalo pri beatifikaciji župnika Janeza Vianneya.

Se tisti mesec, v katerem je ves osrečen izvršil to blagodejno dejanje, je oduševljen po Vianneyevem duhu in v zgledu Pij X. pričel pripravljati svoje znamenite evharistiške okrožnice.

Pri rokah imamo dva daljša Pijeva cerkvena govora, iz katerih povzamemo njegovo podrobno poznanje in globoko čislanje Vianneyevega življenja.

Vianney je svojo, pred njegovim prihodom vso podivjano župnijo prenovil v znamenju moči svete Evharistije. »Živim v majhni župniji, ki je polna žive vere in ljubemu Bogu iz vsega svojega srca!« je zapisal 7. nov. 1823 župnik iz Arsa. V rojstnem letu Jožeta Sarta 1835 se glasi neko poročilo o njegovi župniji: »Košček starokrščanske cerkve vstaja pred nami; tukaj se zbirajo starokrščanski verniki.« Prav to je hotel s svojimi evharistiškimi okrožnicami doseči Pij X.: prenoviti sleherno župnijo v katoliškem svetu. Reči smemo, da se je Jožef Sarto še kot župnik v Salzano navzel liturgičnega čuta pri Vianneyu. »Hočete videti cerkev, v kateri se vsi obredi izvršujejo do zadnje cerke, pojdite v Ars.« Praznik vseh praznikov je bil v tej župniji sv. Rešnje Telo. Podobno tudi svojčas v Sartovi župniji Salzano.

Posebno draga je bila Piju X. tista velika Vianneyeva beseda, ki jo je 72 letni starček izrekel po procesiji sv. Rešnjega Telesa, ko so mu dejali: »Gospod župnik, Vi morate biti strašno trudni.« — »Oh, kako bi bil utrujen! Oni, ki sem ga nosil, je nosil tudi mene.«

Tako je raste svetnik iz svetnika.

Dva požigalca pred sodniki

Ljubljana, 11. julija.

Mali kazenski senat okrožnega sodišča je obravnaval pod predsedstvom s. o. s. Kovaca Frana dva slučaja požiga. Najprej se je zavaljal 24-letni posestnikov sin Ludvik Šimenc iz Viševka pri Kranju. Državno tožilstvo ga je obtožilo, da je 14. junija letos v Adergasu podnetil ogenj v slamnati strehi, svojega hleva. Požar je upepelil njegovo hišo z gospodarskim poslopjem ter je bila škoda ocenjena na 40.000 Din. Poleg tega je zgorelo Janezu Zarniku razno pohištvo, gospodarsko orodje, žito in krma v skupni vrednosti 20.000 Din. Ta slučaj požiga je prav zanimiv. Obtoženec Šimenc je lani zamenjal posvetilo s prejšnjim lastnikom Zarnikom. Dovolil mu je, da ostane v hiši do gotovega termina in da potem izprazni vse posvetilo, zlasti hišo. Obtoženec je nato po zamenjalni pogodbi zavaroval hišo in pritlikline za 70.000 Din pri zavarovalnici »Sava«, dočim je bilo vse poprej zavarovano za 15.000. Požar je nastal omenjenega dne okoli 11. ure dopoldne, ko je obtoženec sušil v bližini seno na travniku. Vsa vas je bila v veliki nevarnosti, da postane žrtev silnega požara. Sum je takoj letel na obtoženca, da je on edini, ki je podnetil ogenj, kajti pred izbruhom požara je bil obtoženec pri hlevu, kjer se je pojavil na strehi petelin.

Po prečitani obtožnici je predsednik nagovoril obtoženca: »Ste zažgali? Obtoženec: »Nisem zažgal. Ne morem priznati.« Pred-

sednik: »Kdo je zažgal? Obtoženec: »Kdo, ne vem. Ne morem vedeti.« Na predsednikovo vprašanje, kje je bil, ko je izbruhnil požar, je obtoženec skušal navajati svoj alibi nekrivde. Z delavcem Logarjem sta pred matico šla res do hleva, da pregledata, če je Zarnik izpraznil hlev za seno. Predsednik: »Zakaj niste gasili? Obtoženec je odgovoril: »Sem bil bolan in sem se zelo ustrašil. Streha je bila pač slamnata.« Navajal je nato prav obširno, zakaj je povzročil zavarovalnico, toda ne z namenom, da bi pozneje zažgal svoje pridobljeno posvetilo.

Zaslisane so bile nato mnoge priče, ki so zelo obremenjevale obtoženca. Ker se obtoženec njegov alibi dokaz ni posrečil, je prišlo sodišče do prepričanja, da je bil on podnetilec požara ter ga je obsodilo na 10 mesecev strogega zapora in 3000 Din denarne kazni ali nadaljnjih 30 dni zapora. Obtoženec sodbe ni sprejel. Državno tožilec g. Branko Goslar je prijavil priziv zaradi prenizke kazni.

»Slovenec« je že obširno poročal o požaru na Hudem vrhu na Blokah, letos. Takrat, 15. junija, je neki maloletnik iz masčevanja zažgal skedenj posestnika Ivana Goršeta, ki mu je poleg skedenja pogorelo po navedbah obtoženec še 1500 kg sena in 1800 kg slame ter je imel Gorše celotno 14.150 Din škode. Pred malim senatom je bila ta obravnava tajna. Obravnava pa je bila preložena, da psihijatri preiščejo obtoženčovo duševno stanje.

Zbor slovanskih stenografov

4. julija t. l. so se zbrali v Pragi stenografi vseh slovanskih držav. Poleg Čehov so bili zastopniki jugoslovanske, bolgarske, ruske in poljske stenografije. Kongres je bil zaključen 9. julija.

Ob priliki 75 letnice najstarejšega stenografskega društva v Pragi je bil drugi kongres slovanskih stenografov in deveti zbor českých stenografov. Udeleženi so bili iz Bolgarije: Dimitrije Antonov, odposlanec bolgarske vlade in šef stenografske pisarne bolgarskega sobranja v Sofiji; Vasilj Ivan Vasiljev, predsednik stenografskega društva iz Sofije; Kristo Sertev, parlamentarni stenograf in akademski slikar. Iz Jugoslavije: Anta Šokorac, šef stenografske pisarne v senatu iz Beograda; dr. Ljubomir Škrebilin, revizor stenografske pisarne iz Beograda; dr. Vladimir Kesterčanek, tajnik zagrebškega stenografskega društva in profesor sred. tehn. šole iz Zagreba; Nikola Žic, ravnatelj gimnazije v p. iz Zagreba; Ivanka Robida, učiteljica stenografije iz Ljubljane. Poljake je zastopal njihov rojak, živec v čehoslovakijski državi. Vlada jim ni dala potnih listov, zato se osebno niso mogli udeležiti kongresa. Prečitani so bili le njih referati. Ruske referate je prečital Rus.

45 let je preteklo od prvega kongresa slovanskih stenografov. Že tedaj je bila porojena misel, naj se sestavi za Slovane enoten sistem. Do danes imajo le Čehi svoj originalen sistem Herout-Mikulikov, ki je uveden v vse šole. Sicer obstojajo še posamezni tečajji, kjer poučuje Gabelsbergerjev sistem, vendar bodo počasi tudi ti usahnili. Herout-Mikulikov sistem je prirojen za češki jezik tako praktično in v duhu jezika, da si boljšega ne morejo zaletiti. Zanimivo je, da Mikulikov ni jezikoslovec, temveč tehnik, kot je bil naš pokojni Magdič. Nekateri udeleženci zbora smo bili deležni naklonjenosti ustanovitelja češke stenografije Mikulika, da nam je ob priliki, ko smo bili gostje državnega stenografskega instituta v Pragi, sam obrazložil glavne principe svojega sistema in nas opozarjal na možnost prenosa na naše južnoslovanske jezike. O kongresu bomo še poročali.

Nesreča kolesarja

Brežice, 10. julija.

V noči 9. julija okrog polnoči se je zgodila na glavni cesti Brežice-postaja huda nesreča, katere žrtev je postal 46 letni Kolarič Franc, lesni trgovec, ki stanuje ob cesti blizu postaje. Kolarič se je peljal na kolesu domov iz Brežic, verjetno brez luči, nasproti mu je privozil neki kolesar, ki tudi ni imel luči in le tako je moral priti do usodne nesreče. Ker je bila noč temna, nista videla drug drugega in sta trčila skupaj v neposredni bližini Kolaričevega stanovanja. G. Kolarič je padel s kolesa tako nesrečno, da je priletel v glavo na cesto in dobil zelo resne poškodbe na glavi, tako da so ga nezavestnega takoj pripeljali v bolnišnico v Brežice, kjer se je dopoldne zavedel. Kdo je bil drugi kolesar ni znano, ker se je po nesreči odpeljal in je verjetno, da je ostal nepoškodovan.

Tržič

Izredna svečanost se je vršila v ponedeljek v cerkvi sv. Jurija nad Bistrico. Bila je tam poroka gđ. Elizabete Suggove, hčerke solastnika tukajšnje predilnice in tkalnice, katero je odpeljal g. dr. Kammerlander v Gradec. Rodbina ženina je po materi v daljnem sorodstvu z znamenitim Gorenjem iz brezniške fars Knaflem, ki je z mnogimi ustanovami pripomogel marsikateremu slovenskemu dijaku svoj čas študij na Dunaju. Prav do cerkve sv. Jurija je priborilo 8 avtomobilov, ki so pripeljali svate po novi cesti, ki je bila naša zato prirejena. Ko bi oživel v bližnjih razvalinah Lamburji, to bi z začudenjem opazovali na lepi in strmi poti avtomobile! Prijazna in znamenita cerkva je bila izredno in nadvse okusno okrašena in je zlasti pri inozemskih gostih vzbujala splošno občudovanje. Poročni obred s sv. mašo je izvršil tržički g. župnik Vovk Anton, za priči sta bila g. dr. Alfonz Knaffel, poslanik in bivši minister iz Avstrije, in brat neveste Rupert Sugg. Med sv. mašo je krasno prepeval mladinski zbor g. kaplana Cerkovnika iz Tržiča. Ob tej poroki so oživel lepi ženitovanjski gorenjski običaji. Zlasti so za to se posebej poskrbeli Bistričani, da so pri teh običajih nastopali v lepah narodnih nošah. Tudi sportniki so počastili pred cerkvijo nevesto, ki je bila vedno velika prijateljica vseh panog sporta. Z izredno lepim dnevom sta prišla novoporočenca svoje skupno življenje — ženitovanjski obred je bil potem na lepem Bledu — in temu pomembnemu dnevu naj sledijo še vsi drugi v obilni sreči.

Koledar

Četrtek, 12. julija: Mohor in Fortunat, mučenca.

Novi grobovi

† V Ljubljani je včeraj v splošni bolnišnici umrl g. Josip Rebec st., ključavničarski mojster in ljubljanski mešanec. Pokojnik je dosegel lepo starost 78 let. Bil je do zadnjega še čvrst in krepak. V Ljubljani je bil popularna osebnost. V moških letih se je udeleževal kot borilec za obrtniški stan. Bodi pokojniku ohranjen časten spomin! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

† V Ljubljani je umrl g. Anton Klein, nadkomisar v pokolu, star 76 let. Pogreb bo danes popoldne ob 4/6 iz hiše žalosti, Grobarjeva ulica 15. — V Gradaški ulici 10 je včeraj umrla ga. Marija Tenente, trgovka in posestnica. Pokopali jo bodo v petek ob 1/4 popoldne. Naj v miru počivata! Zaljubljenim svojim naše iskreno sožalje!

† Dr. Anton Mahkovec

V Donji Lastvi v Dalmaciji pri Boki Kotorski je 5. t. m. umrl dvorni svetnik v p. dr. Anton Mahkovec. Mnogi Tržačani se bodo pač spominjali pokojnika, kajti dolga leta je zavzemal v Trstu kot ugleden in vpliven policijski uradnik visoka mesta ter je povsod podpiral stremeljenja tržaških Slovencev. Bil je tudi kot uradnik pravičen napram Italijanom. Pokojnik se je rodil 13. julija 1855 v Trbovljah.

Po končanih juridičnih študijah je stopil leta 1884. v državno službo. Prideljen je bil tržaškemu policijskemu predsedstvu, kjer je dolgo časa služboval, in nato nekaj let v Dalmaciji, nakar se je zopet povrnil v Trst. Med vojno je vodil predsedstvo tržaške policije, pa se je zelo zameril nekaterim avstrijskim visokim vojaškim krogom, ki so ga označevali za nezanesljivega. Po prevratu je najprej prišel v Jugoslavijo, nakar se je stalno nastanil v Lastvi, kjer je imel svoje posestvo. V Lastvi je kot predsednik Čitalnice dosegel, da se je zgradil prav lep čitalniški dom. V Jugoslaviji zapušča nečaka, ki je nameščen v finančni službi. Bodi ohranjen pokojniku blag spomin!

„Hubertus“ domače milo,
da lepo belo pecilo

Osebnosti

— Iz finančne službe. Po službeni potrebi so premeščeni: Šnabel Stanko, davkar VIII. pol. skupine pri davčni upravi v Višnji gori, k davčni upravi v Prevaljah; Gogala Vladimir, davkar VIII. pol. skup. pri davčni upravi v Kamniku, k davčni upravi v Logatecu; Bedernjak Teodor, pom. davkar IX. pol. skup. pri davčni upravi v Pljuju, k davčni upravi v Konjicah; Pfaf Jože, davčni pripravnik davčne uprave v Crnomlju, k davčni upravi v Gornjemgradu. Na prošnjo so premeščeni: Eržen Josip, davkar VIII. pol. skup. pri davčni upravi v Logatecu, k davčni upravi v Ljubljani za mesto; Divjak Josip, pomožni arhivar X. pol. skup. pri davčni upravi v Kozjem, k davčni upravi v Kamniku.

— Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice zavžite jutraj na teče zelo lahko odvajanje brez vsakega napora. Specialisti za srčne bolezni so dospeli do prepričanja, da učinkuje zanesljivo in brez vsakih težkoč »Franz-Josef« voda celo pri zelo težki napaki zaklopnice.

Ostale vesti

— 10 letnico »svojega obstoja« bo praznovala 14. in 15. julija državna bolnišnica za duševne bolezni v Kovinu (Banat). Na sporedu je tudi koncert, na katerem bo nastopil tudi moški zbor bolnišničnih uslužbencev s štirimi slovenskimi pesmimi.

— V Kamniški Bistrici je pri volitvah, ki so bile 24. junija, je ob proglasitvi rezultata nastalo nesoglasje. Po poteku volitev so bili ljudje prepričani o zmagi Koširjeve liste z razliko nad 100 glasov. V tem prepričanju jih je tudi malo pred zaključkom utrdil član komisije, ki je izjavil, da dobi Koširjeva lista 16 odbornikov, Pavlinova pa dva. Zapisnik predstavnika Koširjeve liste je pokazal volilno udeležbo 488 in zmago Koširjeve liste z razliko 126 glasov. Ker se pa ta rezultat ni skladal z onim, ki ga je ugotovil predsednik komisije, je komisija akte zapečatila in za prihodnji dan je bil ob 10 sklican v Mekinjah ponovni sešatek volilne komisije, da bo pregledala zapiske in jih prekontrolirala. Na tem ponovnem sestanku predsednik ni mogel dati zapisnikov na vpogled, pač pa so bili ponovno zapečateni in bodo na vpogled upravnemu sodišču v Celju.

— V Službenem listu Kraljevske banske uprave dravske banovine od 11. t. m. je objavljen »Zakon o zapisniku iz trgovinskega sporazuma med Kraljevino Jugoslavijo in republiko Nemčijo« in »Trgovinska pogodba med Kraljevino Jugoslavijo in Nemčijo«.

— Prepovedan tisk. Službene novine št. 156 objavljajo, da je državno pravdnštvo v Zagrebu prepovedalo prodajati in razširati št. 7 tiskopisa »Revija Cinema«, ki izhaja v Zagrebu.

— Pri hemeroidalni bolezni, zažatjenju, nategnih črevih, abcesih, sečnem pritoku, odebelitih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi in prsib, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz-Josef« grenčice vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravljenje.

— Za pokojnega Berd. Roškerja se bo ob obletnici brala sv. maša (rekvijem) v petek, dne 13. julija ob 7. uri zjutraj v cerkvi Mar. Oznanjenja.

— V soboto, dne 14. julija 1934 ob pol devete ure dopoldne dalje vrši podpisana davčna uprava prodajo različnih zarubljenih predmetov iz proste roke v prostorih mestnega načelstva na Jegličevi cesti št. 10 (baraka). V. d. šefa davčne upr.: Predikaka.

— Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani priporoča: Dieing J. B.: Im Kampf um Brot und Raum, kartonirano, 81 strani, 22 Din; Die Lebendige Pfarrgemeinde, karton., 111 strani, 25 Din; Drink Erhard O.S.B.: Vollendung in Christus, kartonirano, 264 strani 116 Din; Duhovceur Francois: Die heilige Bernadette von Lourdes, vezano, 226 strani, 63 Din; Ein Arbeitsloser denkt... kartonirano, 83 strani, 18 Din; Huber Sebastian Georg: Vom Christentum zum Reiche Gottes, kartonirano, 175 strani, 58 Din; Pfleger Karl: Geister, die um Christus ringen, vezano, 313 strani, 82 Din; Polz Anton Dr. Spiritual: Mater dolorosa. Ein Trostbüchlein für leidbedrückte Menschenkinder, vezano, 150 strani, 50 Din; Stetter Franz: Vinzenz von Paul, vezano, 208 strani, 76 Din; Vonier Ansgar: Das Geheimnis des eucharistischen Opfers, vezano, 201 strani, 180 Din.

— Izlet na Dunaj, ki ga priredi Putnik, bo nepreklicno v času od 28. julija do 4. avgusta.

ASPIRIN tablete imajo z ene strani vtisnjen »Bayer«-jev križ " a z druge strani ime »Aspirin 0.5«.

ASPIRIN

Mala tableta z velikim učinkom.

V. z. »Jugeta« k. d. Zagreb. Oglaš je reg. pod št. B. 12.314 od 25. VI. 1934.

Program je isti, kakor je bilo že objavljeno. Prijave sprejema Putnik v Ljubljani do 20. julija. Cena vožnje III. r. tja in nazaj je 242 Din. v II. r. Din 348, prištevši polovično vožnjo od Ljubljane do Zidanega mosta. Vsa oskrba in ogledi znamenitosti Dunaja stane Din 570.

— Duh po potu. Uporabljajte Nivosa, ki je brez duha in neškodljiva. Regulira potenje zdrave kože, odstrani neprijeten vonj in slične posledice, kakor kvarjenje perila in obleke. Dobi se v drogerijah in apotekah. Velika steklenica Din 26.

— Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna »Franz-Josef« grenčica do urejenega želodca in črevesja.

III. okraj (Budimpešta) proti SK Iliriji

Drevi ob 9 zvečer na kopališču SK Ilirije

Za svojo otvoritveno tekmo si je SK Ilirija izbrala zelo močnega nasprotnika: »III. okraj«, eno najboljših madjarskih moštev. Tekma bo trda preizkušnja za Ilirijo, ena izmed zadnjih pred drž. prvenstvom. Program je zelo obširen. Obsega več plavalnih disciplin in 2 waterpolo tekmi.

Program se začne s štafeto 5 krat 50 m prosto za dvomatch. Ilirija starta v postavi: Lavrenčič, Lenart, Zihler, Diebold, Frič. Točka obeta biti ena izmed najzanimivejših in napetih od starta do cilja. Plavalci naše štafete plavajo vsi 29 sek. ali boljše. 100 m prosto startajo samo domači plavalci. 200 m prsno (za dvomatch). Za Ilirijo nastopita Glibar in Kramar. 50 m prosto dame. Nastopijo: Bradač, Groschel, Lavrenčič, Tavčar, Škerlj I. in II. Zelo zanimiva točka, ki obeta ostro borbo za prva štiri mesta. 100 m prsno startajo Ilirijanski juniorji. Favorit za prvo mesto je Skapin Boris. 100 m hrbtno. Startajo domači. 50 m prosto, nastopita dve grupi Ilirijanov. 400 m prosto (za dvomatch). Za Ilirijo starta samo Mihalek, ki je eden najboljših jugoslovanskih dolgopogašev. 50 m hrbtno dame. 100 m prosto (za dvomatch). Startata Fric in Lavrenčič. Pričakovati je dobrih rezultatov. Posebno Fric je v zadnjem času v dobri formi, tudi Fric obeta mnogo.

Waterpolo: Prva tekma: juniorji proti rezervi. Glavna tekma: »III. okraj«: Ilirija. Ilirija nastopi v postavi: Čadež, Diebold, Salzer, Turnšek, Otruba, Frič, Čuden. — Vstopnice se dobe v predprodaji na kopališču pri ključarju. Kupite v predprodaji, ker je možna izbira sedežev. Sedeži so numerirani.

Višek hazenske sezone

Jutri ob 18.45 Varšava : Ljubljana

Tako lepega sporta, kot ga bomo videli jutri zvečer pri hazena tekmi med poljsko in ljubljansko reprezentanco, že dolgo nismo videli v Ljubljani. Kajti poljska reprezentanca, ki je trenirala skupno in pod strokovnim vodstvom nad en mesec na poljski visoki šoli za telesne vaje, je v taki formi, da jo je veselje gledati. Očividci nedeljske tekme v Zagrebu so tako navdušeni nad njeno igro, da je ne morejo prehaliti. Najboljša je vsekakor njihova vratarica, dalje branilka in desni half. Kako resno so vzele Poljakinje svoje nastope v Jugoslaviji, nam najbolj nazorno pove njihov kondicijski trening na visoki šoli in pa posebna, nalašč zanje pripravljena hrana, ki so jo uživale med treningom in jo še uživajo na turneji po naši domovini.

Naše igralke se bodo morale na vso moč potruditi, če hočejo doseči časten rezultat. Če bodo vzdržale tempo, ki ga jim bodo Poljakinje, diktrale, potem smemo upati, da nas bodo častno zastopale. Sans za zmago imajo neprimerno več Poljakinje. Igra bo pa kljub temu taka, da bo vsakomur žal, ki si jo ne bi mogel ogledati.

Hazena Varšava : Ljubljana. Za mednarodno tekmo z Varšavo prihivam, da se sglasijo v petek točno ob 18.15 na igrišču, kjer se bo vršila tekma, sledeče igralke: Ivica, Ela, Darinka, Omanova, Vida, Elza, Nada vse Ilirija in Bernik, Smuc Neta in Tita vse Atena. Prinesite opremo. Obvezno za vse pod pretjo kazni. Pazite na objave, kje se vrši tekma! Tehnični referent.

Hazena Varšava : Jesenice

Napovedana medmestna tekma med Varšavo in Jesenicami se vrši drevi ob pol 9. Jesenice bodo reprezentirale hazenašice ASK Gorenjce. Se enkrat opozarjamo Gorenjke, da se zavedajo naloge, ki so jo prevzele nase. Naloga je težka a častna. Po vašem uspehu bo preložen ves jeseniški sport. Jesenikani, vi pa vsi na tekmo. Pred tekmo bo promanadni koncert cerkvene godbe. Igrala bo tudi med odmorom.

Nogometne borbe prično

V nedeljo ob 18 se otvori v Ljubljani državno prvenstvo s tekmo Primorje : Hašk.

Dolg je bil presledek v našem nogometu po celi državi, v Ljubljani pa še prav prav posebno, ker smo bili brez vsake večje tekme. Prijatelji nogometa so komaj čakali, da se otvori letošnja se-

zona v držav. prvenstvu. V nedeljo prično borbe v vseh skupinah. Nas seveda najbolj zanima peta skupina, t. j. ona skupina, v kateri nastopata tudi vodilna slovenska kluba Primorje in Ilirija.

Za letošnje državno prvenstvo vlada vsepovsod velikansko zanimanje in zato ni čudno, da se po Ljubljani že toliko govori o nedeljskem srečanju med Haškom in Primorjem. Naš ligaš se je za prvo srečanje skrbno pripravil pod vodstvom svojega prvotnega trenerja in je glede na odlično kvaliteto Haškovec pričakovali v nedeljo prvovrstnega nogometa. Primorja že dolgo nismo videli igrati v njegovi najmočnejši postavi, ker je usmerilo vse svoje priprave na letošnje državno prvenstvo, na katero se je pripravljalo s sistematičnim kondicijskim treningom. Zato smo zelo radovedni na nedeljsko tekmo in to tembolj, ker je znano, da igra Hašk krasno kombinatno igro. Domači pa igrayo prodorno igro po brzih krilih, tako, da bomo videli v nedeljo nogomet, kakršnega želi pravi prijatelj lepe igre.

Ilirija : Viktorija

Prijateljska nogometna tekma na Stadionu v soboto ob 18.

Ilirija bo zadnjič pred odločilnimi tekmami poskusila svoje sile v prijateljski nogometni tekmi z Viktorijo, simpatičnim moštvom zagreb. srednješolcev. O kvaliteti tega moštva bomo še poročali, zaenkrat pa omenimo, da nastopi Ilirija kompletna z moštvom, ki bo igralo prihodnjo nedeljo proti Gradskemu. Vabimo simpatizerje Ilirije, ki žele videti, v kakšni formi so naši fantje, da sobotne tekme ne zamude.

»TOUR DE FRANCE«. Pariz, 11. julija. AA. Na včerajšnji etapi kolesarske dirke okoli Francije iz Aix-les-Bains v Grenoble je zmagal Francoz Vioto. Prevozil je 229 km v 8.36.57. Splošni plasman je neizpremenjen. Prvi je Francoz Magne, drugi (za 7 minut in 11 sekund za njim) pa Italijan Marsano.

Danes je na vrsti osma etapa Grenoble-Gap, dolga 102 km. Včerajšnja etapa Aix-les-Bains-Grenoble je bila ena izmed najtežjih na vsaj dirki, ker morajo tekmovalci na tej etapi čez visoke grebene.

Naznanila

Ljubljana

1 Liturgični tečaj za žene in dekleta se bo nadaljeval v četrtek, dne 12. t. m. Ob pol 20 zvečer bo imel liturgično predavanje g. Vital Voslushek v františkanski dvorani. Marijin trg 4. Prihodnji je a seboj Vodstvo »Svete maše« in rumeno knjižico »Pravilo in red svete maše«, ki so bodo pa dobile tudi še pri predavanju. — Drugo jutro, v petek, 13. t. m. pa bo recitirana sveta maša v križanski cerkvi ob pol 7. Vse tečajnice, ki so zadnjič obiskovale tečaj, naj se polnoštevilo udeležijo in pripeljejo s seboj še čim večje število novih, ki se zanimajo za liturgično gibanje.

1 Trnovski oder v Ljubljani sporoča vsem članom in članicam, da bo drevi ob 8 v društvenem domu v Karlovici ulici št. 14 članski sestanek. Za slane je udeležba obvezna, vabimo pa tudi prijatelje društva na ta sestanek, na katerem se bodo tudi sprejemali novi člani. — Odbor.

1 Izleti z odprtim avtobusom. 15. t. m. Logarska dolina 90 Din in Jezersko 70 Din. 22. in 23. t. m. krožna vožnja po Sloveniji: Dolenska, Bizeljsko, Haloze, Dravograd, Logarska dolina 250 Din. — Avgusta izleti: Kraljevica, Plaviška jezera, Dubrovnik, Veliki Klok, Benetke. Informacije v trafiki Praprotnik nasproti pošti. Izletni avtobusi najdenje na razpolago.

1 Nočno službo imata tekarni: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6 in mr. Bakarčić, Sv. Jakoba trg 2.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Četrtek, 12. julija: 12.15 Donski kozaki poje na ploščah 12.45 Poročila 13.00 Čas, reproducirana angajska pesna glasba 18.00 Mistika mohamedanstva (Vladimir Regally) 18.30 Knjižni pregled (Mazel Ludovik) 19.00 Plošče po željah 20.00 Prenos iz Beograda 22.00 Čas, poročila, lahka glasba.

Drugi programi:

ČETRTEK, 12. julija. Beograd: 19.00 Radijski orkester 20.00 Godba kraljeve garde — Zagreb: 20.00 Prenos iz Beograda — Dunaj: 17.10 Plošče 20.00 Morje, poturi — Budimpešta: 19.30 Plošče 21.00 Glasna glasba — Milan-Trst: 20.45 Opera »Marin«, Flotow — Rim: 20.45 Pester koncert 21.45 Predavanje o Eleonori Duse — Praga: 19.35 Češka narodna pesmi 20.45 Orkestralni in čistični koncert — Brno: 19.35 Glasba godba 20.45 Orkestralni in vokalni koncert 21.30 Sokolov, op. 8. Thulle — Varšava: 12.30 Lahka glasba 21.12 Orkestralni in vokalni koncert — Nemčija: 20.15 Kompozicije Karla Lőwoja (zbor in solisti).

110.000 gledalcev na stadionu

Sprevod 35.000 delavskih telovadcev skozi Prago

Praga, 9. julija (Op).

V Srednji Evropi je Praga posebno središče. Okoli nje, v Avstriji in Nemčiji, pride od časa do časa do razburljivih dogodkov, na severu, na zapadu in jugu, okoli meja Češkoslovaške se napetost neprestano veča, sosednji narodi se čedalje bolj razburjajo, v Pragi, v središču Češkoslovaške, vlada mir. Češkoslovaška je postala otok miru, strpnosti med narodi in stanu nasproti stanu. Samo v takšnem središču so se mogle svesti, združene s III. delavsko olimpijado razviti tako neovirano. Prav ta narodna strpnost je pripomogla, da so vsi narodi Češkoslovaške: Čehi, Slovaki, Nemci, Madžari in Poljaki, složno nastopili.

Tretja delavska olimpijada, ki se je začela prve dni junija in se je zaključila preteklo nedeljo, je pokazala, da je na Češkoslovaškem telesna vzgoja naroda prodrla v vse stanove. Če računamo to veliko število prebivalstva, včlanjenega v katoliškem »Orlu«, v »Sokolu« in drugih telovadnih društvih, in če upoštevamo, da ima Češkoslovaška samo 15 milijonov ljudi, potem lahko trdimo, da je šlo vse prebivalstvo češkoslovaške države skozi šolo sporta in telovadbe. Zato pa je tudi češkoslovaška mladina tako krepka in tako zdrava. Zaradi tega so bili 8. julija, ko sta skozi Prago korakala moški in ženski pomladek delavskih telovadnih društev, gledalci iznenadeni nad njihovimi zdravili: in stasitimi telesi, nad njihovimi črnimi, od sonca ožganimi lici. To so bili otroci delavcev, in sicer delavcev, ki preživljajo težke čase gospodarske krize.

Delavska olimpijada je bila obenem manifestacija bratstva narodov. Pri njej so sodelovali predstavniki vseh narodnosti češkoslovaških, to je Čehov, Slovakov, Nemcev, Poljakov in Madžarov. Nemci so nosili ogromen plakat z napisom »Ee lebe Masaryk« (Naj živi Masaryk). Iz množice so se dvigali vzkliki za Masaryka. V sprevodu je korakalo 35.000 telovadcev. Praga je videla že mnogo telovadnih nastopov in je takih slovesnosti že vajena; toda takšnega požrtvovanja med siromašnim delavskim stanom še ni videla. Vrhunec so dosegle slovesnosti 8. julija, ko se je po praških ulicah razvil sprevod udeležencev delavske olimpijade. Na čelu spreveda so pred godbo korakali predstavniki delavskih organizacij 18 narodov. Med njimi: so bili Jugoslovani, Romuni, Poljaki, Švicarji, Norvežani, Nizozemci, Židje iz Palestine, Madžari, Nemci, Avstrijci itd.

Pester je bil pogled na pomladek deklic iz vseh krajev republike. Njihovi belo-rdeči kroji so izpremenili ulice v morje cvetja in njihovo mladostno veselje je osvajalo arca gledalcev. Sprevod je trajal okoli dve uri. Zaključil se je na Starograjškem trgu, kjer so bile postavljene tribune za častne goste. Med temi so bili predstavniki češkoslovaške vlade, inozemskih poslanstev; opazili so tu-

di Belgijca Vandervelde. Telovadne vaje so bile popoldne, in sicer na stadionu, kjer je bil leta 1922 vseskoljski zlet. Stadion na Strahovu je bil poln občinstva. Računajo, da je bilo okoli 110.000 ljudi. Telovadba je trajala šest ur. Delavci so pokazali izredno tehnično popolnost. Nastopila je tudi češkoslovaška armada; praška garnizija je nastopila z vajami s puško in štafeto ter strojnico. Vojski so dokazali, da je telesna vzgoja češkoslovaške armade popolna.

Nastopilo je 8000 članic istočasno. Za njimi so nastopili telovadci v prav takšnem številu. Njihove proste vaje so bile združene z zbornimi deklamacijami, ki je napravila globok vtis. Nastopili so tudi telovadci iz inozemstva. Na koncu je vstala pred gledalci simbolična slika pod geslom »Osvobodeno delo«. Ta prizor je s simboličnimi slikami predstavljala boj za racionalizacijo dela, za nadomeščanje človeškega dela s strojem in končno sodelovanje med človekom in strojem.

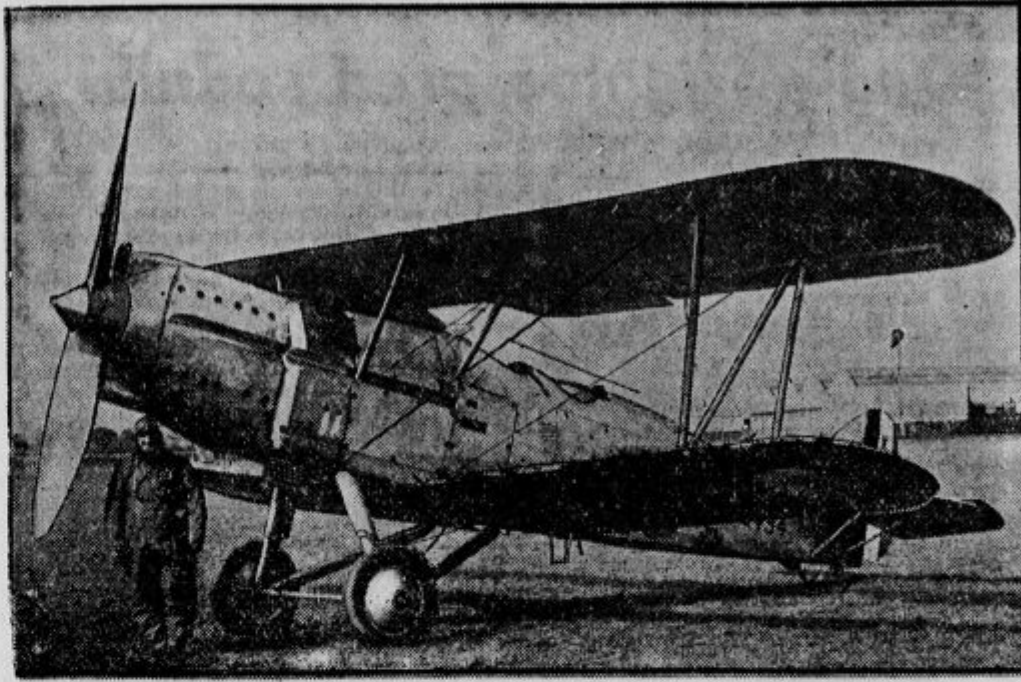
Ko so se razlegli zadnji zvoki godbe, ki je spremljala prizor, je bila že ura devet. Stadion se je pričel zavijati v nočno meglo, ki ga je uspavala, da bi se zopet prebudil čez nekaj let. Udeleženci olimpijade so se razšli po mestu in se pomikali proti železniškim postajam. Olimpijade je bilo konec. Pred delavci so vstali zopet dnevi trdega dela.

Pajek „črna vdova“ mori ljudi

V mestu Sacramento se je pojavil strupen pajek. Če koga ugrizne, skoro gotovo umre. Kalifornijska oblastva so se za pajka pričela takoj zanimati, da bi obvarovala ljudi pred nesrečo. Pajku pravijo »črna vdova«, ker tudi pri tej vrsti pajkov samica požre samca. Ta pajek ima debelo telo, ki se vidi kakor velik gumb na čevljih; trup sloni na nogah, ki so dolge pet centimetrov. Na spodnjem telesu ima rdeč madež, po katerem ga lahko spoznaš. Če te ugrizne, te precej zaboli. Od tega mesta se bolečine razširijo po vsem telesu. Dihanje postane težavno. Človek se prične potiti in včasih nastopi smrt v 32 sekundah. Kot vzrok tega naglega pjojenja »črne vdove« navajajo izredno mlo zimo in suho vreme. V zadnjih tednih je »črna vdova« povzročila več smrti. Ugriznila je že več sto ljudi. Oblastva so organizirala odločen boj proti nevarni živalici.

Stopnjevanje

Učitelj: »Zdenko! Ali avto lahko stopnjujemo?«
»Da, gospod učitelj.«
»Tako? Kako pa?«
»Dvosedežni, štirisedežni, šestdesedežni, omnibus...«

To je najmodernejšo angleško bombno letalo tipa »Napier-Daggert«, ki so ga Angleži doslej prikrivali. To je prvo letalo na svetu z motorjem 24 cilindrov.

Leteče kolo

Oserdnji urad ruske letalske družbe, ki vzdržuje osebni promet, je osnoval oddelček, ki naj bi proučeval nov način letenja, in sicer s pomočjo človeškega mišičja. Zdej že gradijo prvo leteče kolo, ki bo napravljeno že v septembru. Aparat se bo poganjal naprej z mahanjem peruti in te bo gnal pilot z nogami.

Tudi drugi Lindberghov otrok v nevarnosti

V Lindberghovi družini pričakujejo otroka. Lindberghova žena čaka na vesel dogodek v zdravilišču, ki so ga zastražili detektivski, da bi preprečili morebiten rop otroka. Znano je, da so Lindberghu roparji ugrabili prvega otroka, da bi zvalili iz njega ogromno odkupnino. Lindbergh je tedaj plačal en milijon dolarjev, toda kljub temu mu roparji niso vrnila otroka.

Poldrugi milijon frankov je pozabil

Na francosko-španski meji je neki potnik postal žrtev pozablivosti. Med carinskim pregledom je položil torbo, v kateri je bilo 1.400.000 frankov, na mizo; pri odhodu pa je pozabil na torbo. Ta potnik je bil Avstrijec, in sicer finančnik Johann Rosenberg. Na torbo in denar se je spomnil šele, ko je vlak zavozil v Španijo. Potegnil je za zasilno zavoro ter ustavil vlak. Dal je preiskati vse potnike in obenem brzojavil na obmejno postajo, toda ves trud je bil zaman. Torbe s poldrugim milijonom frankov še niso našli.

Nezgorljivi papir

Ogenj in knjižnicah ali arhivih je povzročil vselej nenadomestljivo izgubo. Koliko kulturnih zakladov, lastninskih pravic, mejaških zahtev in slinčnega je šlo v dim s sežganim papirjem vred! Kemiki so davno poskušali izumiti tekočino, ki bi naredila papir nezgorljiv. A vse do sedanjosti prijave na tem področju so malo koristile. Šele zdaj se je posrečilo znanemu kemiku dr. Arturju Eichengrünü sestaviti tekočino, ki zajamčeno obvaruje pred ognjem vse knjige in rokopise, če so le shranjene v navadnih pisarniških mapah. Platnice so namočijo s pomočjo malega razpršilnika, potem kljubuje mapa z vsebino slehernemu ognju. Veliko nemških knjižnic, bank in arhivov se je že založilo s čudežno tekočino.

Nov Salomon v Ameriki

Newyorški sodnik Koyle je na izviren način kaznoval nekega Johna Ryana, ki je v pijanosti ustrelil v krčmi svojega tovariša Gudana. Kazenski zakonik določa za ta prestopok 5 do 10 let ječe. Toda sodnik je rekel obtožencu: »Čeprav ne bi smel prekršiti postave, to vendar rad storim, ker s tem lahko koristim javnosti. Zakaj bi nosila država stroške vašega vzdrževanja v ječi, če boste v prostosti lahko našli priložnost, da vsaj deloma nadomestite povzročeno izgubo.« Sodnik je ponudil obtožencu popolno prostost pod pogojem, da bo plačal pogreb umorjenega, podpiral njegovo vdovo v teku prihodnjih petih let z zneskom 250 dolarjev na teden ter ne bo ta čas pil alkohola. Ryan je hvaležno sprejel sodnikovo ponudbo in takoj podpisal prvi ček za Gudanova vdovo.

Človeški črv ustvarja velikane

To je eden izmed dveh vijakov, ki ženeta ogromni prekoceanski parnik. Mehanik je prislonil lestev na krnilo, ki ga popravlja. Kako majhen je človek proti velikonom, ki jih zgradi s svojim umom!

»Počakajte vendar nekoliko, da položim linolej!«

★

»Pomislite, živce sem si že tako končal, da vse pozabim od danes do jutri.«

»Tako? — Ali bi mi lahko posodili 500 Din?«

Še ena slika iz Amsterdama, kjer se delavstvo kar ne more pomiriti. Vsa Holnadska se radi teh dogodkov razburja. — Na sliki: Na pločniku leži delavec, ki je padel v spopadu s policijo. V levem kotu barikada iz uličnega tlaka.

V.:

Po valovih Donave široke ...

(Beležke iz popotnega dnevnika.)

»Gospodična, to je Ljubljana, pa ne Gorenje...«

Tea se je zopet nasmejala, a Matevž je rekel pomirjevalno:

»Odpustite mi, saj ne ve, kaj govoril.«

Tein spremljevalec je rekel:

»Če prav razumem, Gorenjci radi ponagajajo, a četudi se jim zoperstavijo vsi tehnični pripomočki... Kaj?... No, potem je Donava, kakor da je z Gorenjskega. Krepko je nagajala. Keson se je polagoma pogrezal v njeno dno, da bi našel prostor in da bi se začelo kopati. Ali dno Donave se je med tem, kakor naša, poglobilo za cel meter in keson, kajpada, ni mogel sestiti na dno! Ali veste zakaj? Čeprav je voda Donave tekla zelo počasi, je sila toka, ki se je zalečevala v stranico kesona, bila tako velika, da je voda z občutno silo tekla mimo obeh stranic kesona, in pod njim, in ta tok je odnašal dno. In čim nižje je lezel keson, tem močnejši je bil tok, ki je tekkel pod kesonom. Ko s eje torej keson približal že na 1 meter dnu je bil tok že tako močan, da je odnesel prav toliko peska in blata z dna, za kolikor se je keson pogreznil. Kaj ni to znamenito nagajanje?... Ali tehnika je pokazala, da se ne da ustrašiti. Ustavili so tok vode. Na tisti strani odrov, ki so bili proti toku vode, so napravili močno zagatno steno v obliki klina. Sedaj se je morala voda deliti in teči na obeh straneh stene in tako mimo odrov. S tem je bila v pasu med odri voda mirna in keson se je lahko vsedel na dno...«

Zdravko je zopet izpil kozarec smederevčana in rekel:

»Bogme, tako se godi, kjer se moči razdvoje.«

»Ali niso našli nikakih izkopin na dnu reke, je vprašala gospa Marija.«

»Pač. Med peskom so našli ogromne množine okostij predpotopnih živali, mamutov, jelenov in bivolov. Strokovnjaki so izračunali, da so stare okrog 100.000 let.«

»Vseeno mora biti tisto kopanje težko in nevarno delo, je zmajala z glavo gospa Marija.«

»Težko je že, a posebno nevarno ni. Res je, da delavci delajo pod težkim zračnim pritiskom in se morajo stalno menjati. Tudi ven, na zrak, morajo iti v odmorih, da se telo zopet privadi na zunanji zračni pritisk. Nevarnost bi bila le, če bi naprave bile pomanjkljive, če bi zrak na kak način ušel iz kesona. Tedaj bi, kajpada, voda stopila v keson in zalila vse delavce.«

»Ko so delali rimske ceste, je pripomnil Zdravko, »so trpeli ljudje vsled slabih zaslužkov. A oni, katerim so delali, so se dobro imeli in zgodovina jim poje slavo. Tu pa morajo sedaj delati pod vodo in pod zračnim pritiskom tudi za slabe mezde, a tisti, katerim delajo, pa bodo praktično to delo z velikimi odstopki uživali in se imeli dobro... Kakšen je razloček med rimsko in današnjo kulturo?«

Matevž pa se je obrnil k Teinu spremljevalcu in kakor da ne sliši Zdravkove opazke, je vprašal:

»Kje pa je tisto Pančevo, h kateremu delajo ta most iz Belgrada?«

»Pet kilometrov oddaljeno. To je veliko in živahno trgovsko mesto, posebno kar tiče živila, živino in drva. Pa tudi svilopreja je dobro razvita. Po večini so enonadstropne hiše zidane v madjarskem slogu. Steje nekako 30.000 prebivalcev. Na ulicah se sliši srbski, madjarski in

nemški pogovor. Za časa vojaške granice je bilo Pančevo važno graničarsko mesto v Banatu. Zgodovina Pančeva je dokaj zanimiva, posebno iz dni velikih vojn, ki so se vodile okrog Belgrada med Nemci in Turki. V dobi ogrske revolucije 1848, ko so avstrijski Srbi vstali, da branijo svojo narodnost od nasilne pomadžaritve, se je v Pančevu posebno proslavil vojvoda srbski, Stevan Petrović-Krninčanin, ki je 20. decembra premagal Madžare. Za to zmago je dobil od Franca Jožefa red Marije Terezije, ki mu ga je, oblečen v narodno sumadijsko nošo, pripel sam ban Jelačić v navzočnosti cesarja. Srbska vlada pa ga je imenovala za »vojvodo«, kar je bilo najvišje dostojanstvo tedanje dobe.«

Zdravko je kimal z glavo in pristavil:

»Ne vem, če je tista pomoč Avstriji bila za Jugoslovane koristna?«

»Hm... Kdo bi vedel to naprej in da so habsburški grofje tako radi požirali prisego, je odvrnil Tein spremljevalec.«

»Preje enkrat ste omenili, da je bil Banat Belo ali Panonsko morje, je pripomnila Tea.«

»Da. Sedaj je sestavni del one ogromne nizine, ki jo, kakor v loku, obkrožajo Karpati od Požuna do Bajzaša. To nizino je pokrivalo nekoč Belo ali Panonsko morje in so danes njegovi največji ostanki Blatno in Nizidiško (Neusiedlersee) jezero, poleg drugih, kajpada, jezer in barij... V teh velikih ravninah in v ogrskih pustah je pojav, ki ga v naših krajih ni. Navadno se ga vidi na stepah, prerijah in na mirni morskii površini — pojav, ki se mu pravi »Fata morgana.«

»Fata morgana«, je vprašala Tea in tudi oči gospe Marije so vprašale. »Ali je to močje, tukaj!«

»Zakaj ne?... Saj je ta nižina ogromna, kakor sem rekel in ogrske puste kakor prirej.«

»Rada bi videla tako »fata morgana« je rekla Tea.«

Gospodarstvo

Hmeljska letina

Petrovče, 10. julija.

Letos se nam pa naša rožca ni obnesla. Hmelj, glavni naš up in nade naša, obeta letos le pičle pridelke. To se res čudno muhasto rastlina. Vprav letos smo jo postregli, kakor že davno ne: Obrezali smo jo večinoma že prav zgodaj, skrbno jo negovali, prav izdatno pognojili in vendar nas za vso našo skrb obeta poplačati le s prav pičlim pridelkom. Čudno letošnje vreme, ko smo aprila — maja imeli najlepše poletje, je tudi pri hmeljski rastlini povzročilo nenavaden razvoj. Že v maju je nerazvita počela cveteti, odgnala je le redke ter kratke stranske panoge in slavnih »ministrskih klobukov« v vrhu, ki dajo največ pridelka, letos skoraj ni najti v nobenem nasadu. Včasih smo se norčevali, če je kdo »pregnal« hmelj z dušičnati gnojili in dobil prav velike kobile, da ga bo prodajal na kubik kakor smrekove hlode, letos pa bi skoraj lahko prodajali po komadu.

Dočim smo navadno šele okoli Velikega Smarna obirali, smo letos pričeli z obiranjem ali pravilneje podbiranjem celih pet tednov prej. Da, podbirati moramo letos naš hmelj, slično kakor se to dela včasih v vinogradu. Toda v vinogradu je lahko, pri hmelju, ki se je tenak in vitek vzpel več metrov visoko, pa je to težko in mogoče je z lestvico; saj s hoduljami vendar ne moremo poslati obiravcev v hmeljnik. Glavne obiranje letos menda sploh ne bo, temveč se bo podbiranje in obiranje zavleklo tja proti do Velikega Smarna in čez. Pa kaj hočemo, če pa imamo zrele kobile in cvet na eni in isti rastlini.

Pridelek bo pičel, prav pičel. Pravijo, da bomo dosegli komaj polovico lanskega, pa najbrž niti tega ne bo. Zato pa upravičeno upamo, da bo vsaj cena dobra. Saj tudi drugod hmelj ni boljši kot pri nas in ga bo letos povsod primanjlovalo. Angleže tepe suša že od Božiča sem, na Poljskem je še

slabše kot pri nas, Nemci in Čehi pa so tudi trpeli šest tednov neznošno sušo in šele pretekli teden so dobili zopet nekaj dežja, ki je poživil hmelj in upe hmeljarjev. Vendar pa se ne bo nikjer več dosti popravilo, kajti hmelj povsod cvete, panog nima in tudi pridelka ne bo dosti. Cene bi torej vsekakor morale biti dobre. Pri nas v dolini se imenujejo že prav bajne cene, ki pa jih dejansko seveda le ne bomo dosegli. Tako trdi neki star hudomušni hmeljar, da bo letos vprav narobe kakor navadno: dočim smo druga leta vozili hmelj v Zalec in nosili potem denar domov, bomo letos obratno hmelj lahko znosili tja in šli potem z vozom po denar; tako hudo menda ne bo, toda če bi nam plačevali le s petindvajsetparšiki, pa bi mož skoraj utegnil imeti vsaj deloma prav.

Zaenkrat torej res že obiramo oziroma podbiramo, prodajamo pa še ne. Se lanskega pridelka imamo nekaj, vendar, kdor ga ima, ga sedaj ne da za karsibodi; čaka boljše cene, ker letošnjega bo malo. Tudi starejših letnikov še imamo, vendar za te še nihče ne vpraša; če bo sila, pa bodo morda tudi še sli v denar. Na Češkem se je cena za lanski pridelček že zelo dvignila, nad 80 Din, toda po zadnjem dežju je takoj zopet padla na 66 Din. V Nemčiji pa imajo neke vrste hmeljski monopol in se cene kar naprej drže ter je tudi kupčija precej živahna. Splošna pa je v kupčiji bilo zadnji čas bolj mirno, ker so vsi računali, da se bo hmelj v Nemčiji in na Češkem po zadnjem dežju kar hitro popravil in dal še dobre pridelke. Pa se bodo urezali, kakor smo se mi. Tudi pri nas se je vreme izpreminjalo semintja, imeli smo dežja in solca na pretek, toda hmelj se znatno ni več popravil. Pa se menda tudi drugod ne bo. Je tudi že prepozno. Računati moramo povsod le s pičlim pridelkom in zato upravičeno lahko pričakujemo tudi boljše cene. Bog daj!

(Dolinar.)

Stanje Narodne banke

Narodna banka objavlja svoj izkaz za 8. julij 1934, ki kaže tele najvažnejše postavke (v oklepajih razlika v primeri z izkazom za 30. junij 1934, vse v milij. Din):

Aktivna: zlatu 1783.9 (+2.7), valute 0.07 (+0.07), devize 80.67 (—1.53), skupno podlaga 1864.6 (+1.2), devize izven podlage 32.96 (+0.5), kovani denar 262.45 (+12.25), posojila: eskontna 1578.9 (+3.6), lombard 236.0 (—0.57), prejšnji predumi državi 1719.03 (+0.05), razna aktiva 137.6 (+2.74).

Pasiva: bankovci v obtoku 4120.03 (—22.03), drž. terjatve 3.5 (—1.04), zirovni računi 449.8 (+20.56), razni računi 670.6 (+6.45), skupno obveznosti po vidu 1123.9 (—26.0), obveznosti z rokom 914.5 (—12.6), razna pasiva 248.15 (+27.7).

Iz tega izkaza je razvidno, da se palagoma zopet zmanjšuje obremenitev banke zaradi ultima meseca junija. Kovani denar se zopet vrača v blagajne Narodne banke, obtok bankovcev pada vendar še ni dosegel normalne višine pred 30. junijem, ker se je začela žitna kampanja, ki kot znano prinaša nekaj živahnosti na denarni trg in črpa del sredstev zase. Tudi vračanje denarja na žiroračune gre počasi naprej radi navedenih sezonskih potreb.

Podlaga narašča radi dotoka zlata, dočim se devizni sklad palagoma zmanjšuje. Tudi posojila so začela naraščati in zanimivo je, da se zmanjšuje lombard, narašča pa eskont. To je kot skoro vsi gospodarski pojavi v zvezi s črpanjem izvoznih kreditov po izvozniki, ker smo deloma že, deloma pa prihajamo v izvozno sezono.

Skupno kritje je izkazano s 35.55 (35.56), od tega samo v zlatu 34.01 (v prej. izkazu 33.99%).

Vpisi v trgovinski register: Mara, tvornica peta, dr. z. o. z., Borovnica (glavnica 200.000 Din, poslovdja Majaron Joško); Dravogradska rafinerija mineral. olja, G. Goll sen., dr. z. o. z., Dravograd (glavnica 100.000 Din); poslov. Fišer Oskar, (Zagreb); Pretnar & Co., trg. agentura in komisijka trgovina (družabnika Pretnar Janez, Ljubljana, in Olip Pavel, Lesce).

Konkurz. Pri okrožnem sodišču v Ljubljani je bil razglašen konkurz nad premoženjem Pelca Pavla, trgovca z galanterijskim blagom v Ljubljani, Kolodvorska ulica 24. Konkurni sodnik g. Avsec Anton, konkurzni upravitelj Wisiak Aleksander, trgovski zastopnik v Ljubljani. Prijavni rok do 31. julija, likvidacijski narok 7. avgusta ob 11 dopold.

Poravnalno postopanje je bilo uvedeno pri okrožnem sodišču v Ljubljani o imovini Potnik Tezije, posestnice in trgovke v Ljubljani, Metelkova ulica 15. Poravnalni sodnik Avsec Anton, poravnalni upravitelj Cvrtin Franc, zasebni uradnik v Ljubljani. Prijava terjatev do 31. julija, narok za poravnavo 7. avgusta ob 10 dopoldne, Ponuja 50% kvoto terjatev, plačljivo v 6 tromesečnih, zaporednih obrokih, pričeni po 3 mesecih pravomočne poravnave.

Poravnalno postopanje je bilo razglašeno o imovini Urana Franca, trgovca s kurivom na Glincah, Tržaška c. 24, p. Vič, narok za sklepanje poravnave 7. avg., oglašiti se je do 31. julija; nudi 40%.

Borza

Dne 11. julija 1934.

Denar

Vsi tečajji razen Curiha, ki je ostal neizpremenjen, so danes padli v večji ali manjši izmeri.

V zasebnem kilingru je avstrijski šiling ostal na ljubljanski borzi neizpremenjen, zaključen je bil po 9.15, nadalje v Zagrebu po 9.10. Grški boni v Zagrebu 29.90—30.60 (30.25). Angleški funt je v Zagrebu popustil na 248, v Belgradu pa je bil zaključen po 249.

Ljubljana. Amsterdam 2307.63—2318.99, Berlin 1301.25—1312.05, Bruselj 795.24—799.18, Curih 1108.35—1113.85, London 171.14—172.74, Newyork 3376.33—3404.59, Pariz 224.49—225.61, Praga 141.29—142.15, Trst 291.24—293.64.

Curih. Pariz 20.2575, London 15.48, Newyork 307.71, Bruselj 71.725, Milan 26.32, Madrid 42, Amsterdam 208.175, Berlin 117.70, Dunaj 72.90 (57.30), Stockholm 79.80, Oslo 77.75, Kopenhagen 69.10, Praga 12.765, Varšava 58.10, Atene 2.92, Carigrad 2.49, Bukarešta 3.05.

Vrednostni papirji

Tendence za državne papirje je bila tudi danes čvrsta, vendar se dvig tečajev ni poznal toliko pri vojni škodi, kot pri ostalih državnih papirjih posebno dolarskih.

Ljubljana. 7% inv. pos. 71.72, agrarij 37—38, vojna škoda 320—325, begl. obv. 54.50—55, 8% Bler. pos. 63—63.50, 7% Bler. pos. 58—58.50, 7% pos. DHB 68—69, Kranj. ind. 200 bl.

Zagreb. Drž. papirji: 7% invest. pos. 71—73, agrarij 37.90 den., vojna škoda 322—325, 7—12, 323—324, 6% begl. obv. 56—58, 8% Bler. pos. 64 den., 7% Bler. pos. 58.50—58.60, 7% pos. DHB 68 den. — Delnice: Narodna banka 3950—4000 (3950), Priv. agr. banka 220—225, Osi. sladk. tov. 140 bl., Osi. livarna 150 bl., Impex 50 den., Trbovlje 90 bl.

Belgrad. Drž. papirji: 7% inv. pos. 72.50—73 (71.50), agrarij 38.50 den., vojna škoda 321.50—323 (325, 321), 9. 323—324, 11. 324—325, 12. 324—325 (324), 6% begl. obv. 56.57—56.75 (56.75, 56.25), 8% Bler. pos. 67—67.50 (67.43, 66.50), 7% Bler. pos. 59.25—59.75 (59.75, 59). — Delnice: Narodna banka 4050 bl. (4060), Priv. agr. banka 219—220 (219.50, 218).

Žitni trg

Na žitnem trgu so cene ostale neizpremenjene, tendence pa je nadalje mirna. Obeta se nam pa preokret. Iz Belgrada prihaja namreč vest, da so se te dni začela posvetovanja žitnih izvoznikov. Pri zada in pristojnih mest glede bodočnosti izvoza žita. Po dosedanjih vesteh o rezultatu teh pogajanj kaže, da bo izvoz pšenice postal prost in da ga ne bo več izvrševala Privilegirana izvozna družba, ampak vsi izvozniki. Druga novost, katero namravajo vpeljati, pa je premija 20 Din za vsakih 100 kg izvozne pšenice.

Novi Sad. Pšenica srem., bač. in gbač. nova 105—107.50, ostalo neizprem., koruza bač. 98—100, bač. okol. Sombor 99—108, ban. 96—98, srem. par. Indija 98—100, ladja Sid 104—106, ladja Tisa in Donava 106—108, moka bač. Og. Ogg 180—200, 2. 160—180, 5. 140—160, 6. 120—140, 7. 105—110, 8. 107.50—112.50, srem., slav. 180—190, 2. 160—170.

tehta... Drobovje je prevlečeno z belo eluzasto plastjo, ki mu polzi iz razparane trebušne votline, črne in ostudne, da se nam obrača želodec... Oster blesk karbidne luči, ki osvetljuje ta razpadajoča, očrnela trupla, je zbudil goste roje muh. Zamolklo brenčelo se od dvignile z mrtvakov in začele krožiti okoli nas... Skozi razbita okna se od časa do časa zažene v notranjost te človeške klavnice močan val vetra. Posamezni udi mrtvakov se za hip zganejo, kakor da so oživi, in se takoj nato spel pogreznejo v nemo brezgibnost. Mrtvaško tišino, ki vlada na tem kraju smrti, moti le enakomerno drsanje neznanih človeških stopinj. Kmalu zagledamo povzročitelja tega nemira: dolgega, izmozgane praslaka. Obesjen z žico na železno klinovico okna, katero nam je dozdaj zakrivala široka železna peč, visi, za spoznanje dvignjen od tal, in niha počasi, drsajoč s petami ob zid, kakor da pleše pošastno onemogel mrtvaški ples...

Ne moremo več vzdržati. Drug za drugim pobegnemo iz tega strašnega, okuženega ozračja na prosto in z nami gre vse preklesteno vojne.

Narednik Mamiflovič sproži misel, da je treba vso stvar naznaniti poveljstvu. »Treba jih je na vsak način pokopati, ker je smrad že zdaj kakor nalašč za kužne bolezni.«

»Radoveden sem, kdo je bil, ki jih je tako razvrstil in našel,« zmaje nekdo z glavo. »Ta norčavost presega meje človeške dostojnosti.«

»Morda pa je hotel s tem pokazati vso grdobijo vojne vsakemu,« se oglasi Kovač.

»Najbrž bo tako,« potrdi Smole.

Slovaška katoliška mladina

Bratislava, konec junija.

Bratislava je upravno in gospodarsko središče Slovkov in razvoj gre mirno in dosledno to pot, da postane tudi kulturno središče kljub raznorodnim elementom v tem mednarodnem, tako malo še slovaškem mestu. Tu imajo prosvetna društva svoje centre, tu je slovaško gledališče poleg češkega, tu je končno tudi univerza, ki vsakemu narodu predstavlja najvišjo kulturno instanco. Bratislava je prepolna Nemcev, Židov, Madjarov, Čehov, a slovaško jo delajo v največji meri množice studirajoče slovaške mladine, ki hodi v najrazličnejše šole, od meščanske do univerze. Svojem visokošolcem so postavili katoliški Slovaki veliko in lepo štirinastropno palačo — akademski dom sv. Svoradova, v katerem do 800 ljudi, studirajočih na bratislavski univerzi, ima oskrbljeno hrano in stanovanje, ima svojo kapelo, pevski zbor in še orkester se takoj sestavi, če treba. Tu je največ katoliških Slovkov-akademikov, zato je tudi tu sedež »Zveze slovaškega katoliškega dijaštva« (po slovaško »Ustredie slovenského katolíckeho študentsťva«, kratko USKŠ), centrale, ki v sebi združuje katoliška akademska in bogoslovna društva ter uredniško delo krožke, v kolikor po obtožiteljih predpisih smejo obstajati.

Tako sem se obrnil na uradujočega podpredsednika »Zveze«, da bi mi kaj povedal o velikem kongresu slovaške katoliške dijaške mladine v letošnjem juliju v Ružomberku na severnem Slovaškem. Tega zborovanja se udeležijo tudi delegacija slovenskega dijaštva iz Ljubljane, zato je prav, da tudi širša slovenska javnost kaj zve o slovaški mladini. Prijatelj Vendel Bežák mi je govoril o pomenu letošnjega zborovanja, ki se začne z duhovnimi vajami, nadaljuje z delovnim programom, ki obsega razgovor o idejnih temeljih slovaškega katoliškega dijaškega gibanja ter občni zbor in volitve novih ljudi v USKŠ ter se končuje z izletom v bližnje podtatranske kraje. Zborovanje ima precej slavnostni značaj, ker se vrši v njegovem okviru tudi proslava 70 letnice »Zvezinega« častnega predsednika, ružomberškega župnika in ljudskega voditelja katoliške Slovaške, poslanca Andreja Hlinke. Zborovanja se udeležijo tudi poljska in češka delegacija.

Prijatelju Vendelu smo dali prilepek »veliki duh«, kakor so menili Slovkovi, nadešli imo Romuna Titulecua in mojemu sobivačemu Kosorinu, ki ga Ljubljana pozna, Čokati radi nizke postave. Vendel mi govori o preteklosti slovaškega dijaškega pokreta in jaz ga večkrat dopolnujem, ker sem prebrskal nekaj arhiva in dijaških spomene.

»Ob prevratu, kot sem bral pri Setonu-Watsonu, število visokošolskega izobraženih Slovkov ni presegalo višino 750 do 1000 ljudi,« mi govorim. »Kako ste mogli že leta 1919 imeti svoje prvo zborovanje v Ružomberku in se je na tem prvem zborovanju zbralo 800 dijakov?«

»Pobuda k prvemu slovaškemu katoliškemu dijaškemu zborovanju je izšla iz srednješolskih klopč, ker visokošolci v tem času niso predstavljali nobene sile. Zato je prvo zborovanje bilo prav za prav srednješolsko. Kar je bilo visokošolcev, so studirali v Pragi ali v Brnu, v Bratislavi univerze še ni bilo. To prvo ružomberško zborovanje predstavlja temeljni kamen slovaškemu aktivnemu dijaškemu pokretu. Letos se vrši XI. kongres slovaškega študentstva, ker se namreč ni vršilo zborovanje vsako leto. Dijaštvo se je začelo družiti v obrambo svojega verskega prepričanja, proti kateremu je tedanjí »povojni« čas začel nastopati zlasti na Slovaškem radi prihoda »naprednih« Čehov ter v obrambo svojih narodnih slovaških pravic, ki so bile ogrožene od prenapeto centralistične Prage. Po prvem zborovanju slovaškega katoliškega dijaštva so se po srednjih šolah ustanovili krožki srednješolcev, ki pa jih je leta 1920 ministrstvo šolstva razpustilo in prepovedalo. Vendar se je še isto leto vršil spet v Ružomberku II. kongres slovaške kat. mladine. A tedaj se je razgibala že tudi visokošolska mladina. V šolskem letu 1920/21 se ustanove prva samostojna katoliška slovaška akademska društva. Zgodilo se je to v Pragi in v Brnu. Slovaški visokošolci so imeli društvo »Detvanc« v Pragi in »Krivanc« v Brnu. V teh dveh društvih, ki so imela za člane evangeliške in katoliške Slovake, je prišlo do idejnih razprtij po narodni in verski strani. Katoliški akademiki so se ločili in si ustanovili konec leta 1920 svoje društvo »Tatranec« v Brnu in v začetku 1921 »Považanec« v Pragi. Prav to leto se je ustanovilo več bogoslovskih krožkov. Vse to je prišlo o novem razgibanem študentskem življenju v svobodni državi. Končno je prišlo na vrsto tudi središče Slovaške, Bratislava. Leta 1921/22 se je slovesno odprla pravniška in filozofska fakulteta.

5. 140—150, 6. 120—130, 7. 105—110, 8. 107.50—112.50. Tendence omahujoča. Promet srednji.

Živina

Mariborski živalski sejma 10. julija. Prignanih je bilo 17 konjev, 15 bikov, 166 volov, 346 krav in 13 telet, skupno 557 glav. Povprečne cene so bile sledeče: debeli voli 3.50—3.75, poldebili 2—2.75, plemenski 2—3.50, bikji za klanje 3—3.50, klavne krave debele 2.50—3.50, plemenske krave 2—2.50, krave za klobasiranje 1.50—2, molzne krave 2.50—3, breje krave 2.50—3, mlada živina 2.50—4, teleta 4 do 4.50. Prodanih je bilo 359 komadov, od tega 1 za izvoz v Avstrijo.

ta, medicinska je tedaj že delovala. Tako se je ustanovila univerza Jana A. Komenského v Bratislavi s fakultetami: filozofsko, juridično in medicinsko, ob katerih stoji visoka« evangeliško-bogoslovna šola, ki se bo v najkrajšem času spremenila v fakulteto. Katoliške teološke fakultete za zdaj najbrž še ne bo. Z izgraditvijo bratislavske univerze se je v Bratislavo zgrnila množica studirajoče mladine. Zgled slovaške katoliške akademske mladine v Brnu in Pragi je zbudil takoj tudi bratislavsko visokošolce. V letnih mesecih 1921 se je vršil tretji kongres slovaškega kat. dijaštva, kjer je mladina že začela iskati globljega smisla svojim organizacijam in kjer je nastopila tudi že prva močna generacija visokošolske. Na tem zborovanju se je ustanovilo sedanje »Ustredie slov. kat. študentstva« kot centrala ali zveza vseh slovaških katoliških akademskih, bogoslovskih in srednješolskih društev. Ta naša zveza je prvo leto imela svoj sedež v Brnu. Tedaj se je v Bratislavi ustanovilo kat. akad. društvo »Moyasac« in naslednje leto, 1922, se je tudi Zveza (USKŠ) preselila v Bratislavo. Tako se je v Bratislavi koncentriralo slovaško dijaštvo in obenem tudi katoliško organizacijsko življenje. Naša Zveza je leta 1923 začela izdajati svoj organizacijski mesečnik »Razvoj«, ki se je s petim letnikom spremenil v zgolj srednješolski časopis in letos zaključuje svoj dvajseti letnik. Javno priznanje za svoje delo je naša Zveza dobila, ko je leta 1924 kot zastopnica slovaškega katoliškega dijaštva bila sprejeta v mednarodno zvezo katoliškega dijaštva »Pax Romana«, in s tem, da je sedanjí podpredsednik te mednarodne študentske federacije Slovak. Naša Zveza je včlanjena v federaciji slovaških akademskih organizacij »Slavia Catholica«, katere tretji kongres se je vršil v Bratislavi. Vsako leto se vrši tu tudi zborovanje tajništva te slovaške federacije, ker je Bratislava nekako geografsko središče slovanstva. Prihodnje leto nas čaka težko delo, ker se v Bratislavi, na Velehradu in v Pragi vrši kongres »Pax Romanec« in »Slavia Catholica«.

Tedaj je prišel v sobo tudi generalni tajnik slovaške Zveze Jožo Kosorin, po domače Čokati, ki je eno leto kot štipendist »Slovenske dijaške zveze« študiral v Ljubljani. Takoj se je poprijel našega pogovora in iz zgodovine smo prešli na ideološko polje.

»Zakaj se vaša zborovanja tako slavnostna?« vprašam.

»Nismo še imeli delovnega zborovanja,« mi pritrdi Jožo. »Vsi naši kongresi imajo visok, slavnosten značaj, preveč je slavnostnih govorov, manifestacij in premalo dela. Vi Slovenci imate čisto drug sistem svojega študentskega dela.«

»Da,« mu pritrdim, »vi ste dobri organizatorji. A če hočete dati nekemu pokretu, oziroma organizaciji globljo vsebino in ideološko podlago, za to morate poklicati Slovence.«

»Mislim, da se naša pot tudi razvija v to smer,« govori Jožo. »Vse dozdaj je bilo zgolj društveno, organizacijsko delo, oblikovanje v zunanjosti. Povsod je bilo veliko navdušenja za neke vsesplošne ideale: za Boga in narod! Ta program je nam, katoliškemu slovaškemu dijaštvu, ostal, a zdaj moramo tem širokim idealom dati realno smer: iz navdušenja v življenje. Naša društva preveč prirejajo zabave in veselice, vabijo predavatelje ministrov, znamenitike, poslance, a sami se ne vržejo v idejne borbe. Debatni večeri, kot jih imajo na pr. slovenska akademska društva v Ljubljani, so zlata vredni, in — če nečemo zaiti v plitvost in formalizem — moramo iti za takimi zgledi.«

»Mislim, da bi nas ne smel tako hvaliti,« ugovarjam tajniku Jožu. »Tako optimističen ne more biti človek o nobenem slovaškem narodu kot o slovaškem. Mi Slovenci smo že nekako utrujeni, kot prenašalci vse kulture, vi pa imate še vse pred seboj, vse življenje vas še čaka! Deset let komaj obstoje vaša akademska društva in vendar, koliko dela že morete pokazati! Da pa gre naravní razvoj nujno v smer poglabljanja in ideoloških utemeljitev vsega vašega gibanja, to vidim tudi jaz in vam želim, da bi tudi iz slovenskih društev in njih dela črpali pobude in zgledov za svoje delo.«

»Zveza slovaškega katoliškega dijaštva, USKŠ, predstavlja sedaj združenje 16 dijaških društev, oziroma krožkov, od katerih je šest društev akademskih, pet društev bogoslovskih in pet društev srednješolskih. Za to zvezo, čeprav se ne meša v politiko, stoji Slovaška ljudska (avtonomistična) stranka. Poleg katoliških društev, ki so včlanjena v imenovani zvezi, obstoji še mali krožek slovaških akademikov, ki je član »Zveze katoliškega češko-slovaškega dijaštva« s sedežem v Pragi. Za to Zvezo stoji češko-slovaška stranka lidova, Stránková. Vendar slovaško in praško Ustredie živita v lepi slogi, čeprav prizadevanje, da bi se ustanovila zveza katoliškega dijaštva cele republike, od zdaj ni imela uspeha.

Naš razgovor se je razgibal v vse smeri, upadal in naraščal.

Včasih zavidam Slovakom njih mladost, včasih sem ponosen na naše izdelane in trdne organizacije. Slovenci že poznamo dijaško gibanje, Slovaki so še preveč v prvih početkih dijaškega življenja, da bi njih organizacijskemu delu mogli nadejati naslov gibanja. So pa na poti v to in želimo jim mnogo vztrajnosti in mnogo novih globlin.

Viktor Smolej.

Simončič Maks:

Galicija

17

S pogledom hitro premerim sobo, ki je bila prej postajenačelnikova pisarna. Na steni je še vidna razrezana in z nesnago obmetana podoba njegovega veličanstva cesarja Franca Jožefa...

Po tlakovanem hodniku hitimo naprej za lučjo, ki nas vodi nekam v nasprotno stran poslopja. Nenadoma nam vsem zastane korak kakor na ukaz. Prvi hip sem vse omočen od silnega mrliskega smrada, ki je dosegel tu svoj višek; a pogled tega, kar se razgrne pred našimi očmi, me hitro strezni. Omahen je imel prav, ko je dejal, da smo videli takšnih stvari že več kot dovolj, kajti drugega ko trupla padlih vojakov tudi v tej prostorni čakalnici ne vidimo. Pa je to vendar vse drugače, tako nedoumljivo strašno in presunljivo, da bi človek zatulil od gneva in blazne bolečine. Zunaj v naravi je pogled na vojake, ki leže ubiti na mrtvih poljanah, vsaj kolikor toliko naraven. Tem mrtvokom pa so vtisnile zločinske roke nekalsen dojem gibanja, ki je po smrti nenaraven, zato tembolj grozen. Skoro vsi sede razvrščeni ob stenah, se ukvarjajo kljub svoji otroposti in nepremičnosti z raznimi opraviili: urejajo svoje torbe in telečnjake, pičijo in jedo: nekalska zbirka voščenih figur v panoptikonu... Nekaterim so glave odekane in zamenjane. Tako zverismo zmalčeni strmi na zid z osteklenimi očmi v nas... Neki četovodja drži iztrgano drobovje v lastnih rokah, kakor da ga

Molče korakamo dalje. Vsi smo pogreznjeni v težke, mračne misli.

Skočir, ki nam je svetil do coste, se začne poslavljati:

»Vam je že dobro, ko greste spet lenarit; mi se bomo morali pa še par ur potikati tod okoli.«

»Ne bo več take sile!« ga lolaži narednik, ko pogleda na uro. »Je že skoro enajst. Se dve urici, pa boete tudi vi štirje rešeni.«

Uberemo jo naprej po cesti, potem se pa zavlečemo počasi navzdol v našo kotlino. Tam je še vse budno in na nogah, kajti oddelki, taboreči v nižini, ki je sedaj spremenjena v nekalsko majhno jezero, odhajajo pravkar v spodnji konec globeli, da si poiščejo prikladnejših prostorov.

★

Vreme sitnari, kakor da smo v aprilu. Zjutraj je še deževalo, zdaj pa že spet sije solnce. Nebo nad nami je jasno in čisto ko pravkar umito zrcalo.

Kotlina je vsa živa ljudi, ki stopicajo sem in tja, zdiehajo in se pretegujejo, ne vedoč, kako pregnati dolgočasje. To neimiselno brezdelje nas živčno ubija.

Zmuzne, ki je med najnezadovoljnejšimi, godrnja že ves čas. Pravkar je označil svoj pihalnik in zdaj se jezi, ker mu je cev zarjavela.

»Ampak nič strahu! Bom že povedal feldveblu svoje; samo reče naj mi žal besedole se širokousti proti Intiharju, ki mu leno prikimava s svojo ogromno, srčasto butico.«

»Ti pa že, ti! Si ravno eden izmed tistih, ki so že toliko povedali,« ga vleče desetišk Skočir.

»Kaj mar nimam prav?« se mu skuša Zmuzne izviti v vprašanjem. »Masti ali olja ti ne dajo, cevi zamašiti tudi ne smeš, coprati pa ne znam!«

Visoko v zraku nekaj drdra in ropoče in se nam bliža z veliko hitrostjo. V širokih kolobarjih kroži nad nami obsevno od solca, ki mu srebrni ogromno telo in peroti.

»Samo poglejte tega pliča, kako se sma vrteti!« nas opozarja četovodja Kovač. »Mršnja nas je že zagledal. Zdjaj se pa kar lahko pripravimo na pozdrav.«

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; žentovanski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka pečina vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Kupimo

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

Konja

do 6 let starega, popolnoma zdravega in zanesljivega za vožnjo in ježo, kupi tovarna Vidmar — Ljubljana, Pred škofijo 19. Kupimo tudi lažjo diro, k

Mizar, freskalni stroj rabljen, kombiniran s cirkularno in vrtilnim strojem na električni tok 380 voltov, kupim. — Hrastelj Peter, Laško. (k)

Službo dobe

Tekstilni potnikl

Bombaževa tkalnica (hladčevine), išče za Slovenijo mladeža sposobnega potnika, ki je pri engrosistih kakor tudi detaljistih dobro upeljan ter ima perfektno blagovnanstvo. — Ponudbe upravi »Slov.« Maribor pod »Potnik« št. 7546. (b)

Služkinjo

ali postrežnico sprejem. Poljanska cesta 15, prvo stopnišče, vrata 2. (b)

Kurjača

izprašane — sprejememo za lokomobil. Tovarna Vidmar, Ljubljana, Pred škofijo 19. (b)

Barvarja

popolnoma samostojnega, za barvanje nogavic in preje — sprejme tovarna Vidmar, Ljubljana, Pred škofijo 19. Točne ponudbe z navedbo dosedanjih službenih mest in zahtev glede plače je poslati najkasneje do 15. t. m. Nastop službe po možnosti takoj. (b)

Izurjene pletilje

sprejme za stalno K. Soss, Mestni trg 18. (b)

Dober raznašalec kruha

s kolesom — se sprejme proti proviziji in nekaj plače. Nastop takoj. Alojzij Kitz, parna pekarna, Zagorje ob Savi. (b)

Stanovanja

ODDAJO:

Trisobno stanovanje kopalnica, pritlikline, z velikim delom vrta — se odda. Ogled od 10 do 17. Barborič — Domobranska cesta. (c)

Dvosobno stanovanje lepo, se odda za avgust. Sv. Petra cesta 53/L. (c)

Denar

Iščem kredit

v višini 300.000 Din proti dobrim obrestim in sigurnosti. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Uspešno 100« 7732. Diskrecija je jamčena. (d)

Hranilno knjižico

Kmetijske posojilnice v Ljubljani kupim proti takojšnjemu plačilu. Naslov v upravi »Slovenca« št. 7785. (d)

Bančno knjižico

»Kmetijski hranilni in posojilni dom« kupim. Plačam takoj. Ponudbe pod »32.000« št. 7816 upravi »Slovenca« Maribor. (d)

Prodamo

Telefon 2039

PREMOG
KARBOPAKETE
DRVA, KOKS nudi
Pogačnik
Bohoričeva ulica št. 5.

Nudimo Vam

za majhen denar dobra oblačila. — A. Presker, Sv. Petra cesta 14. (l)

Glasba

Kromatič. harmoniko novo, ki me stane 7500 Din, prodam za 3500 Din. Naslov v upravi »Slovenca« št. 7767. (g)

Objave

Obvestilo

Gosp. Jožef Jaroš, Ljubljana-Vič, Rožna dolina cesta VIII. št. 22 od dne 7. maja 1934 ni več naš zastopnik, ter ne priznava nikake kupčije, ki bi bila sklenjena potom njega. — Invalidska zadruga d. d., Beograd, Kr. Aleksandra ulica 12. (o)

Vajenci

Pekovskega vajenca

ali pomočnika rabim za takoj. Anton Gril, Grosuplje št. 51. (v)

Letovišča

Doben oglas v »Slovenca«: posestvo ti hitro prodaj, če že ne z gotovim denarjem oče kupca ti s knjižico da.

Kdor želi

mirnega oddiha v gorskem letovišču, naj prihitijo v Ziri. Gorski zrak, kopališče, smrekovi, jelovi gozdovi, lepi izleti in izprehodi, več penzionov, cena 30 Din za celodnevno oskrbo. — Avtobusna zveza dvakrat dnevno. — Zahtevajte prospekte. — Informacije daje: Tujsko-prometno društvo, Ziri, L

Auto-motor

Tovorni auto,

šestdesetni osebni auto, motorno kolo s prikolico, poceni prodaja vsled delne likvidacije podjetja mlekarna Bernhard, Maribor.

Vnajem

ODDAJO:

Več trgovskih lokalov se odda v najem. Poizve se pri Ferdo Spilar, Maribor, Prešernova 27. (a)

Posestva

Manjše posestvo

na Gorenjskem ali Notranjskem kupim ali vzajem v najem. Naslov v upravi »Slovenca« št. 7766. (p)

Novozidano hišo

elegantno, vrt, njiva, ob železniški postaji, proda za 27.000 Din Saller, Ziče p. Loče. (p)

Inserati

v »Slovenca« imajo največji uspehi

V težki boleti strti naznanjamo, da je naš prisrčno ljubljeni in dobri oče, stari oče, tast, brat in stric, gospod

JOSIP REBEK ST.

ključavničarski mojster in meščan ljubljanski

danes, v starosti 78 let, po dolgem trpljenju, zaprl za vedno svoje trudne oči. Pogreb blagega pokojnika bo v petek, dne 13. julija 1934 ob pol šestih popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu. Maša zadušnica se bo brala v soboto, dne 14. t. m. ob osmih v župni cerkvi sv. Nikolaja.

Ljubljana-Beograd, dne 11. julija 1934.

Josip, Baldomir, sinova. Jerica por. Ahčin, Marica vd. Kostić, hčeri. Helenca Rebek, snaha. Fran Ahčin, zet. Nevenka, Zlata, Branko in Jurček, vnukinji in vnuka. Antonija Rebek, sestra in ostalo sorodstvo.

PREHODNA DEKLISKA DOBA JE MED 12. IN 17. LETOM.

To je doba, ko mora imeti vsako dekle jako in zdravo kri, močne in zdrave živce in izboren tek. To daje »Energín« za jačanje krvi, živcev in teka.

»Energín« se dobi v vseh lekarnah, polilitrski steklenica 35 Din.

Reg. S. br. 4787/32.

R
M
L

Za letovišča priporočamo veliko zalogo flanelastih odevi

blaga za posteljno perilo in brisač (trotirk) po zelo ugodnih cenah

R. MIKLAUC „Pri Škofi“, Ljubljana

Lingarjeva ulica — Pred Škofijo

R
M
L

KAKOR KRONOMETER BO DELOVAL VAŠ ŽELODEC.

ako jemljete za iztrebljenje prašek »Magna« purga. Otroci malo, odrasli veliko žlico na vodi. Ako použijete prašek »Magna« na konici noža, pospešuje prebavo, odpravo zagačenja, zgago, vzpehavanje, bluvanje in zopna diš ust. Zdravi: želodčni in črevesni katar, hemoroide in ture v želodcu.

»Magna« prašek se dobi v vseh lekarnah. Zavojček 4 Din.

(Reg. S. br. 4788/32)

ALEKSANDROVO OTOK KRK

NAJLEPŠE KOPALIŠČE GORNJEGA JADRANA

HOTEL VILA LUCIJA

TIK OB MORJU

Penzion Din 55-65 — Prvovrstna postrežba — Zahtevajte prospekte — Ugodne pavšalne cene

Nova uprava Boris M. Plesničar (prej v Park-hotelu na Bledu)

Globoko užaloščeni javljamo, da je naša ljuba mama in tašča, gospa

AGNEZA TOPOLAK

hišna posestnica in vdova trgovca

v torek, dne 10. julija, večkrat previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 12. julija ob 5 popoldne iz mrtvašnice mestnega pokopališča.

Sv. maša zadušnica se bo brala v petek, dne 13. julija ob pol 7 zjutraj v župni cerkvi sv. Danijela.

Pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Celje, dne 11. julija 1934.

Leopoldina Schittanz roj. Topolak, hči in Josip Schittanz, zet.

Posebna obvestila se ne bodo izdajala.

Po dolgotrajni bolezni je nenadoma umrl moj dolgoletni delovni tovariš in prijatelj

Jože Remžgar

kleparski mojster.

Zvestemu tovarišu časten spomin!

V Ljubljani, dne 11. julija 1934.

Lojze Smerkol.

Zahvala

Za izkazano sožalje ob nenadni smrti našega nepozabnega sina, ljubljene soproga in brata, gospoda

Franca Krašovca ml.

sina lesnega trgovca

se vsem najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno hvalo smo dolžni č. duhovščini, Društvu rokodel. pomočnikov in sploh vsem, ki so spremlili našega draga pokojnika na njegovi zadnji poti.

Vrhnika, dne 11. julija 1934.

Zalujoči ostali.

Rudolf Tenente naznanja v svojem in v imenu vseh sorodnikov žalostno vest, da je njegova ljubljena soproga, gospa

MARIJA TENENTE

trgovka in posestnica

dne 11. julija 1934 mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo v petek, dne 13. julija 1934 ob pol 4 popoldne iz hiše žalosti Gradaška ulica št. 10 na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 11. julija 1934.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš dobri soprog, oziroma brat, stric in svak, gospod

Jože Remžgar

kleparski mojster in hišni posestnik

dne 11. t. m., po daljšem trpljenju, mirno umrl.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 13. julija 1934 ob 2 popoldne iz mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 11. julija 1934.

Zalujoči ostali.

Združenje ključavničarskih mojstrov javlja tužno vest, da je umrl gospod

JOSIP REBEK ST.

bivši načelnik ključavničarske zadruge in ključavničarski mojster v Ljubljani

Draga pokojnika spremimo na njegovi zadnji poti v petek, dne 13. julija 1934 ob pol 6 pop. iz državne splošne bolnišnice.

Ljubljana, dne 11. julija 1934.

Uprava.

Ana Klein naznanja v svojem in v imenu sorodnikov žalostno vest, da je njen dobri soprog, brat, stric in svak, gospod

ANTON KLEIN

nadkomisar v pokoju

dne 10. t. m., previden s tolažili sv. vere, v 77. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega bo v četrtek, dne 12. julija 1934 ob pol šestih popoldne iz Groharjeve ulice št. 15 na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 11. julija 1934.

Č. g. duhovnikom, sorodnikom in prijateljem naznanjamo, da je dne 10. julija ob 9 zvečer umrl preč. gospod

ŽUŽEK FRANC

župnik v pokoju

previden s svetimi zakramenti za umirajoče.

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, dne 13. julija 1934 ob 10 dopoldne na pokopališču v Vel. Laščah.

Molimo za njegovo dušo.

Vel. Lašče, dne 12. julija 1934.

Žužek Karol, župnik — in sorodniki.